

Electro Radio Mercur

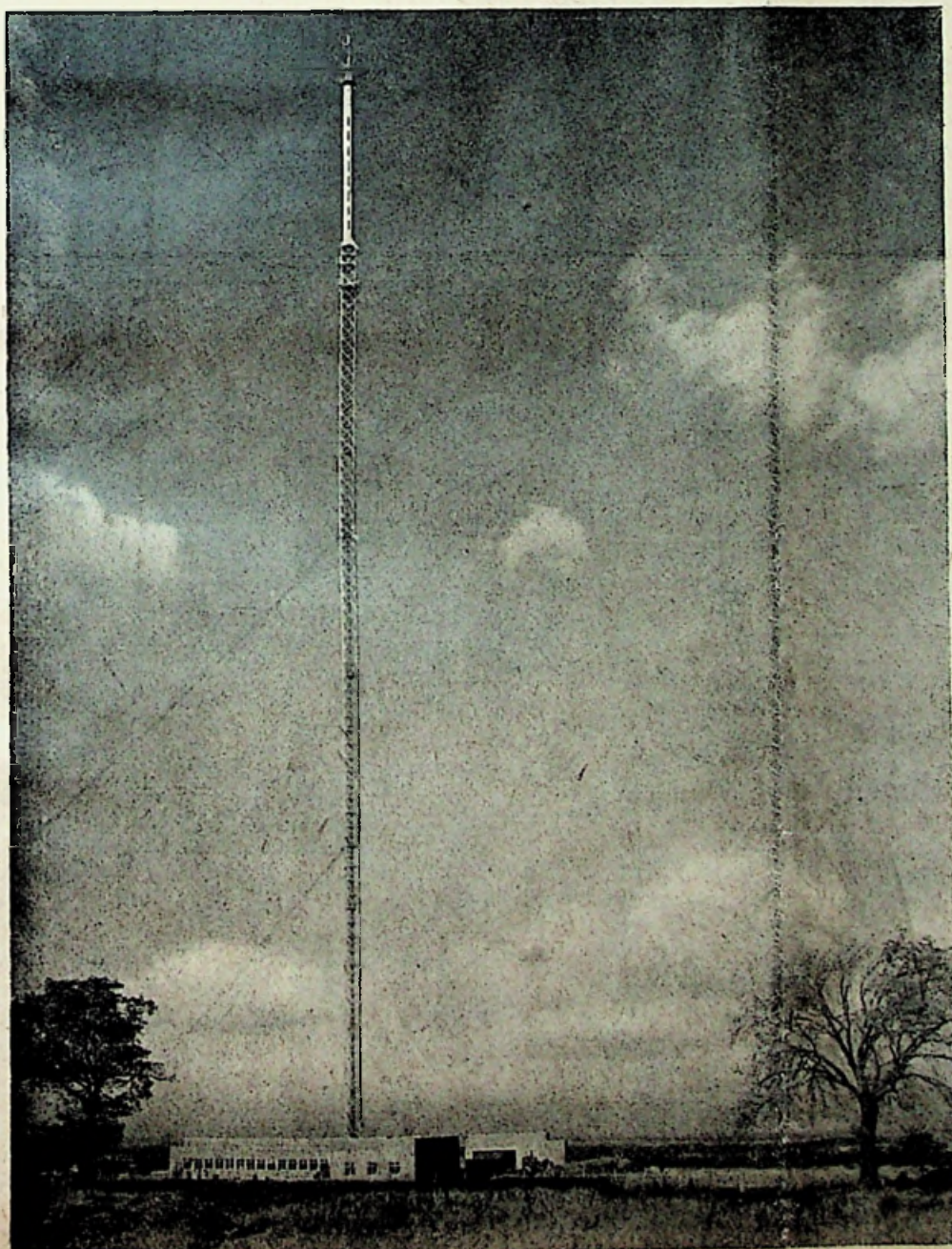
Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten, en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie. Directie, Redacti en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam G. Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453. Voor verdere uitgeversmededelingen zie blz. 35.

28 JANUARI 1950 **111**
5e JAARGANG Nr.

DE HOOGSTE

Televisie- Zendmast in EUROPA

De zendmast van de sterkste televisie-zender van Europa staat in Sutton Coldfield in Engeland. De mast is 229 m hoog. Hij weegt 140 ton en is de hoogste mast, die ooit bij een B.B.C.-zender is opgericht. De onderkant is op een stalen kogel bevestigd, die in een soort kom-gewricht kan draaien. Voor nadere bijzonderheden verwijzen wij naar het beschrijvende artikel op blz. 29.

IN DIT NUMMER:

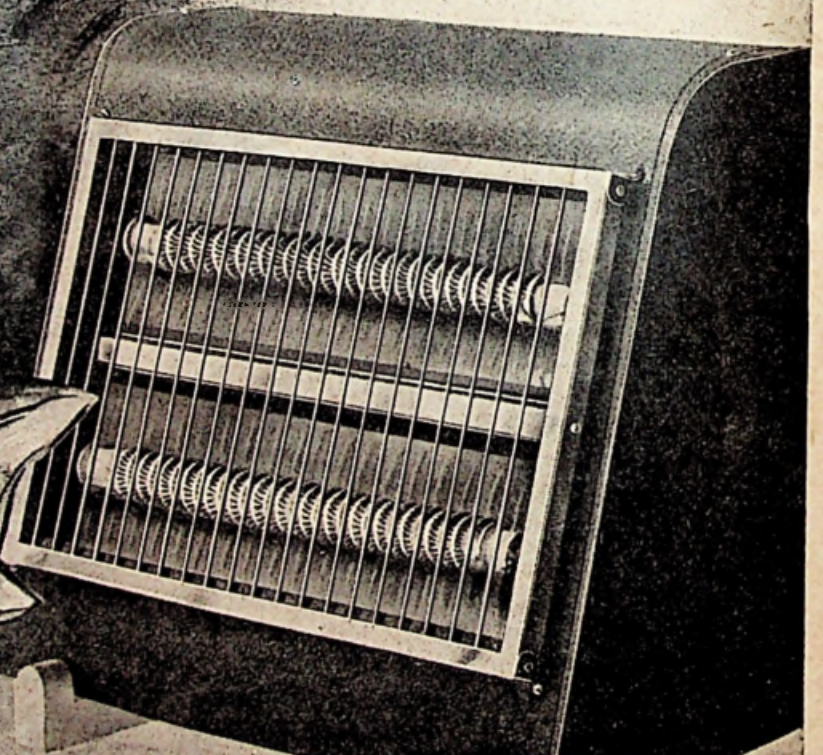
Onze redacteur J. Corver begint de ontwikkeling van de electronische kleurentelevisie onder de loupe te nemen. Loonsverhoging en wat daarmee samenhangt wordt besproken door belastingconsulent J. L. van Hedel. Vervolgens een beschrijving van de televisie-zender van Sutton Coldfield in Engeland, waarvan de zendmast op deze pagina afgebeeld is. Voorts uitgebreid vakgroep- en organisatie-nieuws, waaronder verslagen van belangrijke vergaderingen.

*Heerlijk!
écht
behaaglijk
warm!*

Zó behagelijk verwarmt
alléén de RUTON-straal-
kachel.

De juiste constructie van
het rooster en van de con-
tacten geeft voldoende be-
veiliging.

KEMA- goedgekeurd.

Rudolf Blik

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Geheel Electronische

door J. CORVER

Kleurentelevisie

De Nederlandsche Siemens Mij te Den Haag, die in ons land de vertegenwoordiging heeft van de Radio Corporation of America, stelde ons op de hoogte met ontwikkelingen, die nieuwe perspectieven openen.

Op televisiegebied zijn wij het jaar 1950 ingegaan met de wetenschap, dat het vorig jaar sluit met een rijke winstrekening van technische vooruitgang.

Voor de toevoeging aan het televisiebeeld van hetgeen men de „natuurlijke kleuren” pleegt te noemen, is een principe aangegeven en ook reeds tot praktische uitwerking gebracht, dat de kleurentelevisie in het gebied der technische uitvoerbaarheid doet komen.

Wat men de weergave der „natuurlijke” kleuren noemt, ook in de fotografie, berust eigenlijk altijd op het beginsel, dat aan de drie-kleuren-druk ten grondslag ligt. Dat wil zeggen, dat men drie hoofdkleuren kiest, die door hun menging zoveel mogelijk alle in de natuur voorkomende kleurnuances kunnen nabij komen. Men tracht dus de natuurlijke kleuren weer te geven door ze te ontleden in verschillende sterkteverhoudingen van slechts drie grondkleuren. Bij kleurendruk kan men zich dit zo voorstellen, dat van eenzelfde voorstelling eerst drie foto's worden gemaakt, achtereenvolgens genomen met drie verschillende kleurfilters voor de lens; dat men verder van die drie foto's cliché's maakt, en dat men die afdrukt met inkt in de drie kleuren, welke met die van de filters overeenstemmen, overelkaar heen, zodat bij voldoende doorzichtigheid der inkten, door hun vermenging, voor het oog de tussentinten weer ontstaan.

Reeds sedert jaren hebben verschillende uitvinders methoden bedacht om ditzelfde beginsel voor televisie toe te passen. Wanneer men drie gekleurde filters voorbij de opneembuis laat draaien, zodat drie opeenvolgende beelden door verschillende

filters heen worden opgenomen — en dan voorbij de kathodebuis in de ontvanger overeenkomstige filters laat draaien, zodat men de opeenvolgende beelden telkens door het passende filter heen krijgt te zien en de opeenvolging snel genoeg is, heeft dit voor het oog hetzelfde effect als een kleurendruk.

Alle tot dusver bedachte systemen kwamen neer op bewerkstelling van dit effect. Zij hadden daardoor allen dit bezwaar, dat men mechanisch ronddraaiende filterschijven, prisma's (of welke andere mechanische bedenkensels ook) moest gebruiken en zorgen voor synchroon lopen ervan bij zender en ontvangers. Dit synchroniseren van mechanisch bewogen inrichtingen met aanzienlijke massa-traagheid vormde één der zeer zwakke punten. De gehele televisie begon haar historie met deze steen om de hals. De oude Nipkow'se schijven met gaatjes, voor de beeldafasting, boden hetzelfde bezwaar. Dat men door toepassing van electronenbuizen als aftasters, zowel als weergevers, de televisie kon bevrijden van alle bewegende mechanische delen, ontsloot de nieuwere ontwikkelingsfase. En nu viel men met de mechanisch bewogen kleurfilters in het oude bezwaar terug.

Dit alleen reeds maakte alle systemen van kleurentelevisie tot dusver tot doodgeboren kinderen, hoe aardige resultaten de demonstraties soms ook gaven.

En daarbij kwam een tweede hoofdbezwaar. Om voor het oog een rustig, gedetailleerd beeld te doen ontstaan, moeten de voorstellingen in grote aantallen, fijne beeldlijnen worden afgetast, moeten ongeveer 25 complete beelden per seconde worden gevormd en moet de lijnaftasting ook nog met zgn. interlineëring plaats hebben. De modulatiefrequentie neemt toe met het aantal beelden per seconde en met rond het kwadraat van het aantal beeldlijnen. Dat levert zeer hoge modulatiefrequenties tussen 3 en 6 megahertz. Zo hoge

modulatiefrequenties vereisen het werken met draaggolven beneden 10 m golflengte.

Nu berekent een kleurentelevisie, waarbij men afwisselend beelden voor weergave van drie verschillende kleuren zou moeten uitzenden, dat men het beeldaantal per seconde met 3 zou moeten vermenigvuldigen om aan het oog weer een even rustig aandoend beeld voor te toveren. Dat betekent een 3-voudig verhoogde modulatiefrequentie en de noodzakelijkheid om op 3 maal kortere golflengten te werken.

Stabiele, voor het publiek bruikbare toestellen te maken voor zoveel kortere golflengten, is een probleem, welks ontwikkeling aan de industrie vermoedelijk nog jaren werk zou kosten. Afgezien nog van de vraag of de voortplantingsverschijnselen, reflecties tegen gebouwen enz., op die kortere golven niet nog vele onaangename verrassingen zouden geven.

Deze laatste overwegingen hebben de achtergrond gevormd van de herhaalde verzekering, dat men op publieke invoering van kleurentelevisie zeker nog een jaar of 5 zou moeten wachten. Volgens dit inzicht in de stand van zaken deed men dus het best, zich voorlopig maar aan de zwart-wit televisie te houden en het publiek te overtuigen, dat die voorlopig niet verouderd zou blijken.

Wat die vrees voor veroudering van thans verkrijgbare apparaten betreft, zag het er overigens toch niet zo heel aangenaam uit, wanneer men bij de latere komst van kleurentelevisie inderdaad zou moeten rekenen op overgang naar veel kortere golven, waarvoor de huidige ontvangers zeker niet zouden zijn om te bouwen!

Maar nu zijn de vooruitzichten door hetgeen de R.C.A. presenteert, plotseling geheel gewijzigd, niet alleen technisch, maar ook voor het publiek in die landen, waar nu reeds televisietoestellen op ruime schaal in gebruik zijn.

Het kleurentelevisie-systeem van de R.C.A. is een geheel elektronisch systeem, zonder bewegende mechanische delen. Het brengt geen vergroting van de modulatiebandbreedte mee en kan dus op de thans voor televisie in gebruik zijnde golflengten blijven werken. De zender voor kleurentelevisie van de R.C.A. kan op elk thans bestaand toestel ontvangen worden, ofschoon het beeld dan niet in kleur, maar gewoon zwart-wit verschijnt. Voor de kleuren-ontvangst is een nieuw apparaat nodig. Desnoods kan aan een bestaand zwart-wit toestel een hulpparaat voor een vereenvoudigde wijze van ontvangst der kleuren worden toegevoegd.

Deze punten zijn stuk voor stuk van zo enorm praktisch belang, dat zij alles omverwerpen, wat tot dusver over kleurentelevisie is gedacht en geschreven en dat wij willen trachten, een denkbeeld te geven van de uitwerking van het systeem.

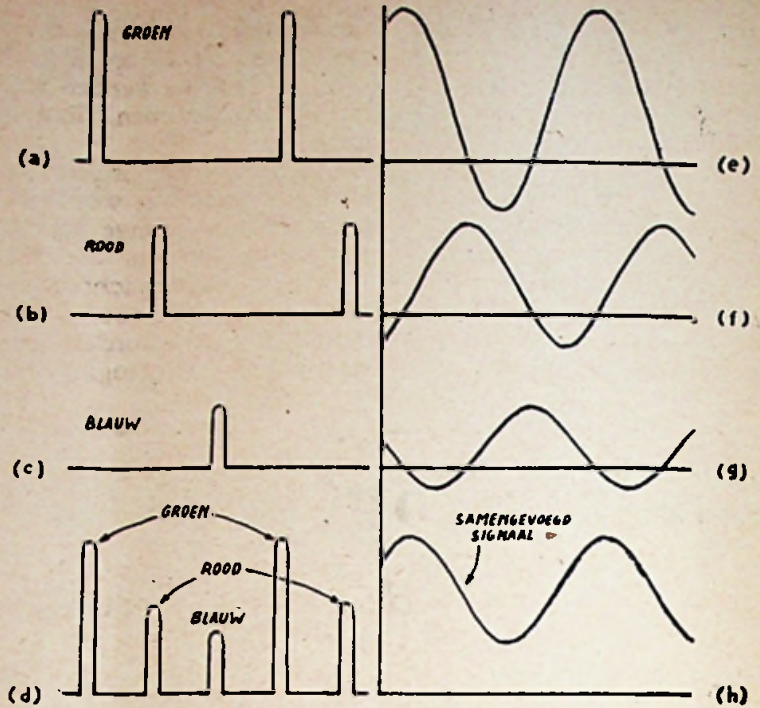
Het is zo ingenieus, maar ook in zijn details zo ingewikkeld, dat wij moeten volstaan met een zo eenvoudig mogelijke voorstelling ervan.

Het systeem gaat weer uit van een ontleding der kleurnuances in drie grondkleuren, waarvoor hier gekozen zijn groen, rood en blauw. Bij de opname van een scène worden drie opnamebuizen gebruikt, die elk van een vaststaand kleurfilter zijn voorzien, dus een buis met een groen filter, een met een rood en een met een blauw filter, die alle drie hetzelfde beeld aftasten. Een elektronische schakelaar verbindt elke 0,0877 microseconde telkens een andere buis met de zender, zodat reeds binnen de tijd van één lijnastasting een groot aantal malen een andere kleurindruk uit het beeld wordt genomen. De tijd van omschakeling door de elektronenschakelaar is zo gekozen, dat — mede in verband met de normaal toegepaste lijnverspringing — de kleurindrukken van elk paar opeenvolgende beelden half over elkaar heen komen te vallen. (Zie afb. 1).

Terwijl nu in het ontvangtoestel eveneens 3 kathodestraalbuizen met gelijksoortige kleurfilters worden gebruikt en met een soortgelijke elektronenschakelaar, die ze synchroon met de schakelaar in de zender omschakelt, dient het half over elkaar

Afb. 1. Vereenvoudigde voorstelling van de kleurverdeling in de aftastlijnen van twee opeenvolgende volledige beelden. Van elk daarvan zijndoor de toepassing der lijnverspringing eerst de oneven lijnen afgetast, daarna de even lijnen.

Afb. 2. Voorstelling van de impulsen die verschillen in lichtsterktes van de opeenvolgende kleur-steekproeven laten zien en van de sinustrillingen, waarin de impulsen door de onderdoorlaatfilters worden omgezet.

vallen van de kleurindrukken in opeenvolgende beelden om te voorkomen, dat men in de aftastlijnen regelmatig op elkaar volgende gekleurde punten zou gaan zien, of in het gehele beeld verticale gekleurde stroken.

De drie kathodestraalbuizen in de ontvanger zijn zo opgesteld, dat de drie gekleurde beelden, die zij produceren, voor het oog over elkaar vallen en de wijze, waarop zij elektronisch worden omgeschaakt, zorgt voor een kleurenmenging, die zoveel mogelijk de natuurlijke nuances reproduceert.

Behalve de normaal aanwezige kipapparaten, die de lijn- en beeldfrequentie regelen, wordt dus een extra apparatuur gebruikt om binnen de tijdsduur van elke aftastlijn kleursteekproeven te nemen. Deze verdeler-impulsgenerator (Sampler) heeft een grondfrequentie van 3,8 miljoen hertz. Hierdoor wordt uit elk der drie via kleur-

filters opgenomen beelden elke $\frac{1}{3,8}$ micro-

seconde = 0,263 " sec een steekproef in dezelfde kleur genomen, maar door deze zelfde frequentie met faseverschuivingen van 120 graden tussen de kleurproeven onderling te laten werken, verkrijgt men, dat die na $\frac{1}{3} \times 0,263 = 0,0877$ microseconden telkens uit een ander kleurenbeeld worden genomen.

In de versterkers van de zender zouden onder invloed van deze wijze van aanbrenge der kleurindrukken hogere frequenties in de modulatie ontstaan dan de grondfrequenties, die voor de juiste sturing der ontvangers nodig zijn. Die hogere frequenties worden echter door filters onderdrukt, waardoor de modulatiebandbreedte beperkt blijft tot die van een zwart-wit zender met overeenkomstige rasterfijnheid.

Feitelijk worden de impulsen, die zelf zeer kort van duur zijn, omgezet in sinusvormige golven, voor elk der drie kleuren van dezelfde frequentie, maar verschillend

in amplitude en met verschillende gelijkstroomcomponenten, en onderling 120° in fase verschoven, zodat elk der afzonderlijke drie kleuren een maximum levert op het moment, dat de beide andere door nul gaan. (Zie afb. 2). De drie spanningen, bij elkaar opgeteld in de versterkers, leveren weer één sinusvormige golf van de grondfrequentie en die vormt de modulatie. Worden daaruit op de door de synchronisatie bepaalde, juiste momenten, in de ontvanger weer steekproeven genomen, dan staan de amplituden dáárvan weer in de oorspronkelijk bij de zender aanwezige verhouding tot elkaar.

Nu zijn de kleuramplituden in wezen lichtsterkte-amplituden; vandaar dat de gewone zwart-wit-ontvanger de kleuruitzending gewoon weergeeft als een eenvoudig zwart-wit beeld, waarbij hoogstens de lichtsterkteverhoudingen een weinig anders zullen zijn dan bij het weergeven van een beeld van een zwart-wit zender, zonder dat de afwijkingen echter opvallend worden.

* * *

Het beslissende oordeel in de Ver. Staten omtrent de vraag of een nieuw stelsel van geluids- of beeld-omroep in exploitatie gebracht zal mogen worden, berust bij de Federale communicatie commissie (FCC), die een demonstratie heeft laten geven door de R.C.A., terwijl daarnaast voor directe vergelijking werd gedemonstreerd met de kleurentelevisie van Columbia Broadcasting System (een stelsel met mechanisch roterende kleurfilters) en de meest geperfectioneerde zwart-wit televisie van Allen B. Du Mont.

De beeldhelderheid en kleurhelderheid van het R.C.A. stelsel stond beslist boven die van C.B.S. De beelden waren rustig en vrij van flikkering. De weergave van de bekende testpatronen, die voor de instelling van televisietoestellen dienen en een controle leveren op de afwezigheid van

beeldvorming, was ook van R.C.A. superieur.

Sedert de eerste demonstratie van het systeem, die 10 October 1949 plaats had, zijn nog verschillende detailverbeteringen aangebracht. Ook de bezitters van gewone zwart-wit ontvangers te New York hebben zich tijdens de proeven voor de F.C.C. kunnen overtuigen, dat zij de kleurentelevisie van R.C.A. als gewoon beeld konden ontvangen, hetgeen met de C.B.S.-uitzending niet het geval was. Op een gewone ontvanger bemerkt men er praktisch niets

van als de R.C.A. bijv. van zwart-wit uitzendingen overgaat op kleurentelevisie.

Bij de proeven werden scènes gegeven met levende personen, films en stilstaande foto's.

Ook werd gedemonstreerd, dat de R.C.A. kleurentelevisie kon worden overgebracht langs een 8 mijl lange coaxiale kabel met een bandbreedte van slechts 4 megahertz.

In Februari verwacht men, dat de vergelijkende proeven voor de F.C.C. tot een definitief einde worden gebracht. Dan staat ook de overbrenging over een radio-

relais-keten met een bandbreedte van 4 megahertz op het programma.

Dr. Joliffe, de leider der R.C.A. laboratoria, verwacht nog wel nieuwe vervolmakingen van het systeem, maar in zijn hoofdlijnen heeft het naar zijn mening getoond, een technisch gezond en levensvatbaar stelsel te zijn. Vooral de ontvangsttoestellen hoopt men, indien tot fabricage op grote schaal kan worden overgegaan, nog economischer en eenvoudiger te kunnen vervaardigen.

Loonsverhoging

en wat daarmee samenhangt

Positie van de middenstander:

wéér ongunstig

door

J. L. van Hedel,
belastingconsulent

Toen wij in September j.l. in ons blad een beschouwing wijdden aan de devaluatie en de gevolgen welke daarvan te verwachten waren, merkten wij reeds op dat de Engelse Minister van Financiën, Sir Stafford Cripps wel zeer optimistisch was toen hij mededeelde dat naar zijn mening de kosten voor het levensonderhoud slechts met ongeveer 1 % zouden stijgen.

Inmiddels heeft de praktijk, ook in ons land, wel bewezen dat de devaluatie, reeds na enkele maanden, belangrijk gevoeliger consequenties heeft gehad.

In ons land is immers reeds thans een stijging in de kosten van het levensonderhoud geconstateerd van ongeveer 5 %. Voor het grootste deel van de bevolking betekent een dergelijke stijging van de kosten van het levensonderhoud, een inkomens-vermindering welke praktisch niet te dragen is en het mag dan ook geen verwondering wekken dat de regering tegen het einde van het vorig jaar besloot, een loonsverhoging van maximaal 5 % toe te staan. Deze loonsverhoging werd niet verplichtend gesteld maar uit hetgeen daaromtrent gedurende de laatste weken in de dagbladen werd medegedeeld, werd van de mogelijkheid om de lonen met 5 % te verhogen, reeds op grote schaal gebruik gemaakt.

Een vicieuze cirkel

Toen destijds de devaluatie 'n feit werd, was het te verwachten dat

t.z.t. een loonsverhoging niet zou kunnen uitblijven. Vóór de devaluatie was het loonpeil immers zodanig dat de gemiddelde arbeider juist in staat was de noodzakelijke uitgaven te dekken. Een loonsverlaging, of een verhoging van de kosten van het levensonderhoud, wat op hetzelfde neerkomt, zou dus betekenen dat die gemiddelde arbeider niet meer in staat zou zijn alle noodzakelijke uitgaven te doen.

Met het toepassen van loonsverhoging dient men echter uitermate voorzichtig te werk te

gaan. Elke loonsverhoging brengt immers op zijn beurt weer een verhoging van de kosten van het levensonderhoud mede zodat na korter of langer tijd weer oprisping tot het verhogen van de lonen zou moeten worden besloten. Raakt men eenmaal in deze vicieuze cirkel dan zou na enige tijd het voordeel dat met de devaluatie werd beoogd, volkomen teniet gedaan zijn.

Vandaar dan ook dat bij het overleg omtrent de toe te passen loonsverhoging, steeds weer naar voren werd gebracht dat een verhoging van het loonpeil weliswaar niet meer te vermijden was, maar dat daardoor de economische moeilijkheden van ons land zouden worden verscherpt. Het besluit om tot een verhoging van de lonen over te gaan ging dan ook gepaard met het besluit om tegelijkertijd maatregelen te nemen om de productie op te voeren. Alleen wanneer dit inderdaad kan worden bereikt, zal de loonsverhoging geen al te nadelige gevolgen voor de economische positie van ons land meebrengen.

De middenstand

aan een verhoging van de lonen en salarissen. Dat dit in zeer veel gevallen zeer ernstige gevolgen voor de middenstand kan hebben, zal ongetwijfeld zonder meer duidelijk zijn. De bedrijfskosten, waarvan die voor het personeel een belangrijk deel uitmaken, zijn in de middenstand immers zeer hoog terwijl in het algemeen een daling in de omzetten moet worden geconstateerd.

Verhoging van de lonen en salarissen zou dus een belangrijke daling van de netto-winst betekenen indien deze kostenverhoging niet op een of andere wijze zou kunnen worden gecompenseerd. Hierbij denkt men natuurlijk op de eerste plaats aan de mogelijkheid tot doorberekening van de verhoging der lonen en salarissen. Het is echter zeer de vraag of daarvan in de praktijk wel veel terecht zal komen. Voor zover de prijzen nog gebonden zijn, moet nog worden afgewacht of doorberekening in alle gevallen zal worden toege-

staan en wat de vrije prijzen betreft is het zeer de vraag of de steeds toenemende concurrentie de doorberekening wel mogelijk zal maken.

Het komt er dus op neer, dat de positie van de middenstand weer ongunstiger is geworden. Van de zijde van de regering wordt nu echter wel steeds toegegeven dat de situatie voor de middenstand moeilijk is en met name Minister van den Brink heeft dit bij de besprekingen omtrent de loonsverhoging volkomen erkend. Hij deelde daarbij mede dat de regering reeds tot afschaffing van de Ondernemingsbelasting heeft besloten. Op zich zelf is dit natuurlijk een zeer verheugend bericht omdat daarmee een einde komt aan een zeer onbillijke belastingheffing. De vraag is echter op welke wijze de wetgever zich indenkt, het grote bedrag dat thans in de vorm van ondernemingsbelasting in de schatkist vloeit, in de vorm van andere belastingen te incasseren.

In elk geval zullen de maatregelen welke in dit jaar op fiscaal gebied genomen zullen worden, vooral voor de middenstand van het aller-grootste belang zijn.

Kinderbijslag voor zelfstandigen

Van regeringszijde werd ook medegedeeld dat men voornemens is om zo

spoedig mogelijk te komen tot een kinderbijslagregeling voor zelfstandigen. Het zal echter ten minste een jaar duren alvorens een dergelijke regeling geheel gereed zou zijn en aangezien de regering de noodzakelijkheid inziet, is besloten tot een noodvoorziening. Het departement is daarmee reeds aan het werk en men mag dus verwachten dat binnen afzienbare tijd nadere bijzonderheden bekend gemaakt zullen worden. Thans is reeds bekend dat van het derde kind af een kinderbijslag zal worden uitgekeerd dat 50 % zal bedragen van de bijslag welke aan de werknemers wordt betaald. Deze kinderbijslag zal gebonden zijn aan een inkomensgrens zodat daarvoor alleen in aanmerking zullen komen die zelfstandigen, die een inkomen genieten dat beneden die grens is gelegen. Zolang er sprake is van een noodvoorziening, dus totdat de definitieve regeling nog niet tot stand is gekomen, zullen de bijslagen uit de schatkist worden betaald zonder dat een premie zal worden geheven.

Vanzelfsprekend is nog niet bekend hoe een en ander t.z.t. zal worden geregeld. Het zal er echter in grote trekken wel op neerkomen, dat de kinderbijslagen betaald zullen worden uit een fonds waaraan alle zelfstandigen, afhankelijk van hun inkomen, zullen moeten bijdragen.

De gedachte om te komen tot een bedrijfstaksgewijze regeling van de kinderbijslag is reeds losgelaten omdat bij het overleg dat plaats heeft gevonden met de organisaties van zelfstandigen gebleken is dat daartegen belangrijke bezwaren bestaan.

HALLO-PHONE

Het luidsprekend communicatie systeem.

Moderne constructie.

Goede geluidskwaliteit.

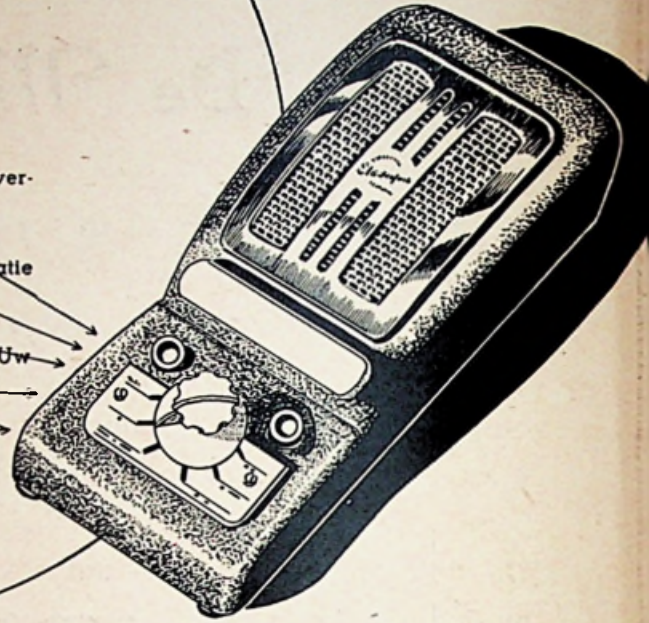
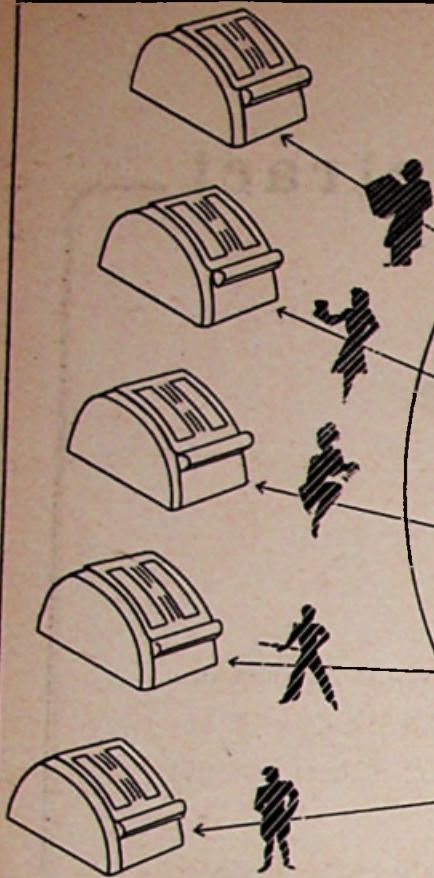
Uitstekende afwerking.

Eenvoudige aanleg.

Hoofdapparaat met ingebouwde versterker.

Tweevoudige-en meervoudige combinatie mogelijk.

Vraag vrijblijvend demonstratie, of bij Uw grossier, of bij **ELECTROFACT N.V.**

ELECTROFACT N.V.

MAATSCHAPPIJ VOOR ELECTR. BEDRIJFSAUTOMATISERING

Kleine Wittenburgerstraat 94

Tel. 56985 - 56470

Amsterdam-Centrum

RT

WAAROM EEN *Van Der Heem*

BOORMACHINE ?

Uit voorraad te leveren
Levering ook via de handel

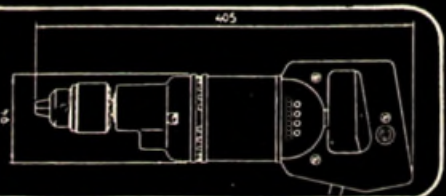
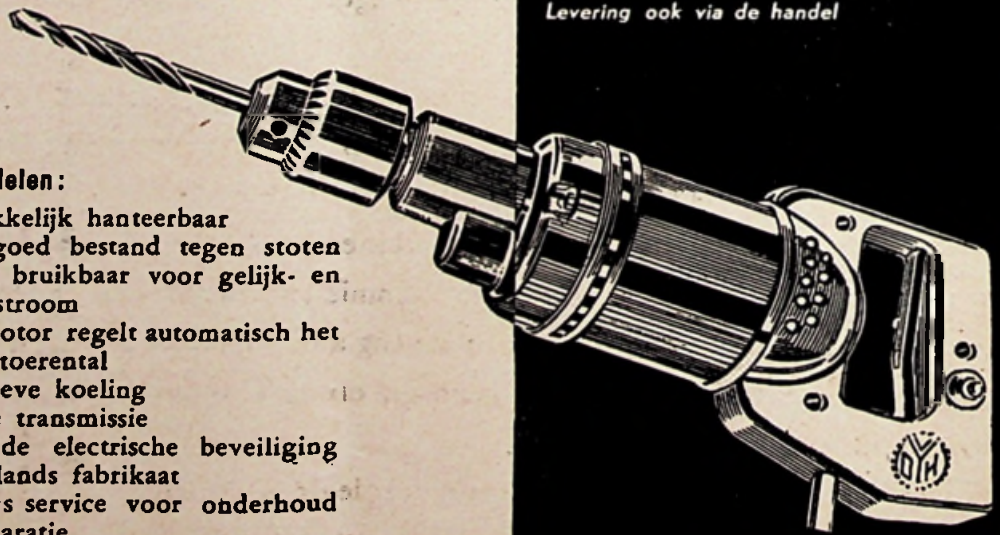
Zij hebben de volgende voordelen:

- gemakkelijk hanteerbaar
- huis goed bestand tegen stoten
- direct bruikbaar voor gelijk- en wisselstroom
- seriemotor regelt automatisch het juiste toerental
- intensieve koeling
- rustige transmissie
- afdoende elektrische beveiliging
- Nederlands fabrikaat
- 24 uren service voor onderhoud en reparatie

R. S. STOKVIS & ZONEN N.V.

JAVASTAAL - STOKVIS N.V. BATAVIA

TECHNISCHE AFD. ROTTERDAM

Leveranciers Afnemers Contract

De Marktorganisatie

1 MAART 1950

treedt de regeling in werking

Aan de voorbereiding van het Landelijke Leveranciers Afnemers Contract, als onderdeel van een Stichting voor de Marktorganisatie Electrotechnische Artikelen (L.A.C. en M.E.A.) is door de besturen van de verschillende organisaties van installateurs, winkeliers en grossiers al heel wat tijd besteed.

Op Maandag 16 Januari j.l. werd te Amsterdam een vergadering gehouden van alle commissieleden uit de verschillende delen des lands, om van gedachten te wisselen over de definitieve tekst van de diverse reglementen en over de wijze van inwerkingtreden.

De vergadering was belegd door de voorlopige Centrale Regelings Commissie en stond onder leiding van de heer R. F. van Heusden.

Hulde werd door de voorzitter gebracht aan de voortvarendheid waarmede men in het gehele land heeft gewerkt aan de samenstelling der diverse lijsten. Achtereenvolgens werden de lijsten van alle voor deelneming in aanmerking komende firma's en bedrijven vastgesteld. Eveneens werd na enige discussie de tekst van Stichtingsacte, Statuut en Marktreglement goedgekeurd, benevens de begroting voor het eerste jaar. Er zal een contrôle apparaat worden ingesteld dat zoveel mogelijk zal streven naar samenwerking bij de contrôle op alle mogelijke regelingen op het gebied van de electrotechnische markt.

De te maken regeling voor de levering van materiaal aan zogenaamde zelf-installerende bedrijven, werd op voorstel van de voorzitter aangehouden in afwachting van nadere besprekingen met F.O.E.G.I.N. en Electrotechnisch Verbond.

Besloten werd, dat van 1 Februari a.s. af alle lijsten en reglementen ter inzage zullen liggen bij de leden van alle gewestelijke en plaatselijke commissies. Gedurende de maand Februari zal ieder gelegenheid hebben, na te gaan of op de lijsten nog aanmerkingen te maken zijn. Deze aanmerkingen zullen terstond in behandeling worden genomen en op 1 Maart 1950 treedt de regeling dan in het gehele land in werking.

Onder luide bijval van de vergadering, constateerde de voorzitter dat een historisch moment voor het electrotechnisch vak was aangebroken en dat wij nu metterdaad zullen moeten bewijzen, dat wij een gezonde markt kunnen opbouwen, zonder verstarring en vrijheidsbeperking, maar gericht op belangengemeenschap. Van installateurszijde werd er met grote klem opaangedrongen, onder geen enkele voorwaarde meer de datum van 1 Maart te verschuiven.

FORSE,
VLOEIENDE
LIJNEN.
GEDEGEN-
HOLLANDE
CONSTRUCTIE

*Nederlandse
koelkasten*
VAN
INTERNATIONAAL
GEHALTE

Dat is hetgeen thans voor het eerst óók het nederlandsche publiek kan worden aangeboden. Want naast het voor export bestemde contingent kan nú een deel der serieproductie in eigen land worden verkocht:

drie koelkasten van nederlands fabrikaat, die én in prijs én in kwaliteit kunnen wed-ijveren met het béste uit het buitenland!

ABSORPTIE-KOELKAST VAN 120 LITER.
*In serie gebouwd. Gas of electrisch. Prácht-
maat voor het gemiddelde nederlandsche gezin.*

COMPRESSOR-KOELKAST VAN 170 LTR.
*Eveneens in serie gebouwd. Hetzelfde model
- grotere capaciteit!*

ABSORPTIE-KOELKAST VAN 60 LITER
*Komt voorjaar 1950. Ideaal voor tien-
duizenden gezinnen die op bovenhuizen
wonen! Electrisch of gas.*

*Alle kasten met geëmailleerd interieur
- én in tropenuitvoering.*

Vraag eens uitvoeriger inlichtingeh.

DE GLORIEUZE
NEDERLANDSE
KOELKAST

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ
v/h JOH. H. v. d. MEIDEN
AMERSFOORT - NIJVERHEIDSSTR. 4
TEL. (K 3490) 3941-3942

KANTHAL

Weerstandsmateriaal

VOOR ALLE ELECTRISCHE
VERWARMINGSTOESTELLEN EN OVENS
BIMETAAL

KORTE LEVERTIJDEN — KLEINE HOEVEEL-
HEDEN VOORRADIG

KANTHAL MATERIAAL

IMPORTEUR:

N.V. INGENIEURSBUREAU - KRACHT
SWEELINCKSTRAAT 140 — DEN HAAG — TEL. 330966

Installateurs!

*Technisch Bureau voor
Neon-Verlichting*

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, ma-
ken, ontwerpen, begroten, verkopen
en monteren door het gehele land.

P. J. BUIS,

's-Gravenhage, Koningsplein 11, Telefoon 392400-390418

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN
naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:

ALMELO, GRONINGEN, DOETINCHEM, ROTTERDAM

NEMAZON:

Zaklantaarnhuizen
Zaklantaarnlampjes
8½ en 2½ Volt 0.2
Mignon Illuminatiefittingen
Edison Illuminatiefittingen
Illuminatie lampjes 14 V. holder
Illuminatie lampjes 14 V. alle kleuren
Accuklemmen zwaar 50 Amp.
Accuklemmen licht 20 Amp.
Electrisch. weldafrasteringsapparaat (batterij)
uit eigen productie leverbaar.

Goedkoopste fabrikant van Nederland.
Grossiers zeer speciale prijzen.

NEMA Hoogklei 18 - Telefoon 255 - WINSCHOTEN

Verhuur van

alle soorten kabel, schakelkasten en illuminatie.
Leveren en verhuren van toneelverlichting.

C. SELMEYER, AMSTELDIJK 44, AMSTERDAM

Postadres: Stalinlaan 34 - Tel. (K 2900) 98181, na 6 uur 23640

De Televisie-zender

van Sutton Coldfield in Engeland

door ir. G. F. DE WIT

- Sterkste van dit type in de wereld
- De grootste televisie-zendmast

De grootste televisie-zendmast, die de programma's van de sterkste televisie-zender van Europa uitzendt, staat op het ogenblik in Engeland. De mast is echter niet zo hoog, dat zijn uitzendingen ook in Nederland kunnen worden opgevangen (zoals U weet planten televisie golven zich rechthoekig voort en kunnen zij dus alleen maar opgevangen worden als de antennes elkaar kunnen „zien“). Dat neemt niet weg, dat er daar in Engeland iets bijzonders is geïmplementeerd op het gebied van de hoogfrequentie-techniek en daarom wijden wij enige aandacht aan dit televisie-station.

De televisie-zender van Sutton Coldfield de sterkste van dit type in de wereld, bevat twee zenders, één voor televisie en één voor geluid, waarbij een mast van 229 m de antenne draagt. De televisie-zender werkt met een draaggolf-frequentie van 61,75 Mc/s (dat is een golflengte van 4,85 m) en zijn maximale output is 35 kilowatt. De geluids-zender, die amplitude modulatie toepast, heeft een vermogen van 12 kilowatt.

Het station zal hetzelfde programma uitzenden als het televisie-station te Londen. De „visie-signalen“ worden van Londen naar Birmingham gevoerd over de radio-verbinding van de GPO, maar in de toekomst zal er ook co-axiale kabel voor dit doel beschikbaar zijn.

De mast

De mast is zeker een van de belangrijkste onderdelen van een televisie-zender, omdat iedere ontvang-antenne de mast moet kunnen „zien“. Wij zetten hier zien tussen aanhalingstekens, omdat het er natuurlijk niets toe doet, of het toevallig nacht is of dat er wat wolken of mist tussen de zend-antenne en de ontvanger inhangen. Maar bij helder weer en zeer goed zicht, moet het wél mogelijk zijn om vanaf de ontvang-antenne de mast te zien. Dit betekent, dat er zich geen vaste voorwerpen tussen de mast en de ontvangantenne mogen bevinden. Daardoor is het gewenst, wil men de programma's over een groot gebied kunnen ontvangen, dat de mast zo hoog mogelijk is. De mast van het station, waar U een foto van vindt op de voorpagina, is dan ook 229 m hoog. Hij weegt 140 ton en is de hoogste mast, die ooit bij een B.B.C-zender is opgericht.

De onderkant is op een stalen kogel bevestigd, die in een soort van kom-gewricht kan draaien: dit is nodig om de mogelijkheid open te houden de mast bij

zware stormen te kunnen draaien. Tot 186 m is de doorsnede van de mast driehoekig. Van 186 tot 216 m is de doorsnede cirkelvormig. De 8 etages van vier gleuven in het oppervlak van dit deel vormen een gelegenheid om de golven van de zeer hoog frequente geluidsuitzending in de aether te sturen. Daarboven bevindt een vierkante topmast, die de televisie-antenne draagt.

De mast wordt rechtop gehouden door vier stellen kabels. Dat deze kabels van een speciale kwaliteit zijn, behoeft geen betoog. De totale constructie is zo uitgevoerd, dat hij vier maal zulke hoge krachten kan verdragen als onder de slechtste weersomstandigheden (een ijslaag van ruim 1 cm dikte en een zware storm tegelijk) is te verwachten.

Binnen in de mast is een lift aangebracht, die tot de „eerste etage“, dat is tot 186 m, kan opklimmen.

De eigenlijke zender

De televisie zender is de sterkste, die ergens ter wereld is gebouwd. Zijn maximale vermogen van 35 kW is meer dan twee maal zo groot als dat van de zender bij het Alexandra-palace.

Het gebouw heeft alles bij elkaar een lengte van bijna twaalf meter en is ondergebracht in tien blokken die naast elkaar zijn gezet. Wanneer men vóór het gebouw staat, zijn de modulatie-trappen in volgorde van toenemende sterkte gebouwd van links naar rechts, en de draaggolftappen van rechts naar links. Zodoende ligt de eind-trap van de modulatie direct naast die van de draaggolf-generator.

Een bijzonderheid van de zender is verder nog, dat hij niet met gewone amplitude-modulatie werkt, maar dat door een filter alle frequenties, die lager zijn dan de draaggolf, worden afgesneden. Dit geeft een halvering van het golflengte-gebied, dat door de zender wordt bestreken. Om dit toe te lichten herinneren wij er even aan, dat een amplitudo-gemoduleerde zender niet alleen de draaggolf-frequentie uitzendt, maar ook de frequenties, die daar dicht in de buurt boven en onder liggen. Dit is ook de reden, waarom een radio, die zeer scherp wordt afgestemd en dus maar een zeer smalle frequentie-band doorlaat nooit hoge tonen kan reproduceren. Nu zijn de „tonen“ (dat zijn dus de modulatie frequenties) van televisie-signalen heel hoog; anders zou men voor televisie heus niet die ongemakkelijke uiterst korte golven gebruiken. Daardoor is het afsnijden van de helft van de uitgezonden frequentie-

band door een filter aan te brengen, dat alle frequenties beneden de draagfrequentie afsnijdt, een groot voordeel: men kan nu nl. twee maal zoveel televisie-zenders in dezelfde band laten werken. Dit systeem wordt dan ook algemeen bij de Engelse televisie-zenders toegepast.

De lijnen

Iedereen zal langzamerhand wel eens gehoord hebben, dat het aantal beeldlijnen, waarmee het beeld wordt uitgezonden van groot belang is bij televisie. Men kan nu eenmaal (nog) niet met een ontvanger, die gebouwd is voor een bepaald aantal lijnen een zender ontvangen, die een ander aantal beeldlijnen uitzendt. Wel zou men (en dat is in Amerika ook inderdaad het geval) op één toestel naar believen een beeld van verschillende zenders kunnen ontvangen, als zij maar met hetzelfde aantal lijnen werken en op verschillende golflengten. In dit verband kan het van belang zijn, dat ook deze nieuwe Engelse zender werkt met 405 lijnen, die afwisselend worden afgetast. Dat laatste betekent, dat men eerst de eerste, de derde en alle oneven lijnen een signaal geeft en daarna de even lijnen. Men heeft in 1/25 seconde op die manier alle lijnen één keer gehad en begint dan weer op nieuw.

In Nederland behoeven wij ons niet direct druk te maken over het aantal televisie lijnen in Engeland, omdat wij de Engelse uitzendingen toch niet kunnen ontvangen. Maar indirect is er wel reden toe, om er geïnteresseerd in te zijn, hoeveel lijnen men in het buitenland gebruikt, omdat de fabrikant van televisie-ontvangers (en het kan best zijn dat U alle binnen wel aanzienlijke, maar toch afzienbare tijd ook in televisie doet) deze ontvangers veel goedkoper zal kunnen maken, als er voor één type een ruime afzet gelegenheid is. Dit laatste zal slechts dan het geval zijn, als hij zijn toestel op vele markten kan gooien en dit zal alleen met succes kunnen gebeuren, als er overal hetzelfde aantal lijnen wordt gebruikt.

Over een televisie-zender is natuurlijk nog veel meer te vertellen. Zo hoeft een radio-zender voor het geval dat de studio eens uitvalt of dat er niets uit te zenden is, slechts over een gramfoon met pick-up te beschikken om de luisteraars bezig te houden. De kijkers van een televisie-apparaat kunnen echter pas tevreden worden gesteld, als er een hele opstelling aanwezig is om van een film een televisie-beeld te maken. Er is in het gebouw dan ook prompt een kamer aanwezig, waar zo'n apparaat is opgesteld.

Heel in het kort vertellen wij U nog even, dat er één controle-kamer voor het beeld en het geluid is, dat de lijnen-bepaler in een aparte kamer is ondergebracht, dat er een apart transformator-station voor de zender is ingericht en dat de televisie-stralen in het tempo van de frequentie om de mast heen draaien, als een onzichtbare, onbegrijpelijk snelle vuurtorenstraal. Dit dient om het rendement van de zender te verhogen.

Mededelingen VAN DE

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE

Eerste Grote Vergadering

MAKKELIJK . . .

maken wij het u tot en met. De bijdrage voor het jaar 1950, het eerste volle jaar van de N.E.W.O., is vastgesteld op f. 10,— per lid. U zult moeten toegeven, dat dit een bescheiden bedrag is. Hierbij komt, dat de bijdrage van de Vakgroep drastisch verlaagd is. Wij bezuinigen waar wij kunnen; alleen zorgen wij ervoor, dat hierdoor uw belangen niet geschaad worden.

Weet u verder, dat georganiseerden van vrije organisaties een belangrijke reductie genieten op het lidmaatschap van het L.A.C.? Ziet u nu in, hoe makkelijk wij het u maken? Voor slechts enkele guldens per jaar nemen wij een massa zorgen van u over. Denkt u alleen maar aan uw directe bestaansmogelijkheid, uw winstmarges. Wat is een optrekken daarvan u waard? Ongetwijfeld een belangrijk veelvoud van dit

luttele bedrag. Wij zouden door kunnen gaan met een groot aantal punten, die direct of indirect uw belangen raken.

Het zou te ver voeren, doch het laatste punt willen wij niet onopgemerkt laten, nl. de komende P.B.O. (Publiekrechtelijke Bedrijfs-Organisatie). U weet, dat deze zal steunen op representatieve vrije organisaties. Thans heeft u het in eigen hand, of er straks beslist zal worden *over u, doch zonder u*, ófwel dat u medezeggenschap heeft.

Thans heeft u de vrijheid, waar velen steeds over gesproken en naar verlangd hebben. Gebruikt deze vrijheid nu ook op gepaste wijze, doch wij veroorloven ons eraan toe te voegen: gebruikt haar goed.

Bedenkt, dat slechts het allerbeste juist goed genoeg is voor u. Wanneer u dit bedenkt, weten wij, waar u zich organiseert, nl. bij de

N. E. W. O. !!!

Op Dinsdag 17 Januari jl. werd te Amsterdam in Krasnapolsky de eerste grote vergadering gehouden na de oprichtingsvergadering. We spreken hier van „grote” vergadering, aangezien thans niet alleen de hoofdbestuursleden waren uitgenodigd, doch eveneens alle afdelingsbestuursleden, teneinde na de aanvangsperiode de eerste resultaten te bezien en tevens te overwegen, welke maatregelen er verder dienden te worden genomen.

Met de hem eigen vlotheid opende de voorzitter, de heer Miermans, de vergadering en riep alle aanwezigen een hartelijk welkom toe. Hierop volgde een heldere uiteenzetting van de gang van zaken en tevens een beschouwing over de maatregelen, die in de naaste toekomst moesten worden genomen.

Allereerst was het ledental aan de beurt, waarbij spreker constateerde, dat het oorspronkelijke ledental zich enkele malen verduubeld had, wat tot grote verheugenis stemde, doch waardoor we niet mochten verslappen bij de verdere uitbouw. Plannen werden voorgelegd en besproken, waarbij men vlot tot resultaat

Door vakbekwaamheid en ervaring geleid,
treft U bij ons uitsluitend kwaliteit!

Alles op het gebied van:

**Radio - Televisie - Versterkers
Electra en Gram.-Combinaties**

Technische Groothandel

W. DE VRIES

Landstraat 8, Tel. 548 (K 5437), Aalten
VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT!

MEER EN MEER . . .
WORDEN

**LUXOR
TRANSFORMATOREN**
TOEGEPAST

WAAROM . . . ?

Onze transformatoren hebben het eeuwige leven en zijn derhalve 100 % bedrijfszeker. Vraagt nog heden prijs.

LUXOR Transformatorenfabriek Haarlem
TESSELSCHADEPLEIN 52 Tel. 24380-12305 K 2500

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

Bakelieten huis-installatiekastjes 1-groeps met 1-polige schakelaar,
Idem 1 groeps met 2-polige schakelaar,
Idem 2 groeps met 1-polige schakelaar,
Idem 2 groeps met 2-polige schakelaar,
Idem 3 groeps met 1-polige schakelaar.
Opaal glazen schroefkogels: 40 Watt, 60 Watt en 100 Watt. Met en zonder plafonnierranden.

Vraagt uitvoerige offerte of plaats Uw bestelling bij:

N.V. Electro Ofra en gros
Straelscheweg 37-39 te VENLO — Telefoon 3424

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 •

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 Amp. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups, } div. types
- Railkasten en omkeerschakelaars
- Kastenbatterijen.
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

Hapé Easyphone.

De populaire luidsprekende telefoon.

Voorkomt tijdverlies en onnodig draven. Vorm- en afwerking van internationale allure. Al voor iets meer dan f 165.— leverbaar. Reeds vele honderden installaties geleverd. Vraagt demonstratie of circulaire 336/2 aan. C.V. HAPÉ, Nieuwe Herengracht 11, Amsterdam-C., Telefoon 48882-48321

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«

A. G. VAN RIJN - DEN HAAG
Piet Heinstraat 102 — Telefoon 336144 - 321011

- Verdeelkasten, schakelkasten etc.
- Kastenbatterijen.
- Electro-Motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

N.V. RAMIE UNION
PORCELEINFABRIEK
EESCHDE

SIMPLEX en CONEX-LASCHDOPPEN

ELECTROTECHNISCH PORCELEIN

kwam. Opmerkelijk was hierbij, dat de gedachten die door de heer Miermans gelanceerd werden, door alle aanwezigen unaniem werden aanvaard.

Uitvoerig werd verder van gedachten gewisseld over de winstmarges en het brengen van verbetering hierin, waarna eenstemmig de te nemen maatregelen werden goedgekeurd. Dit is een uitermate belangrijke aangelegenheid die zonder verder uitstel zal worden aangepakt.

Eveneens werd de bijdrage voor het jaar 1950 vastgesteld en wel op f. 10,— per lid, niettegenstaande het feit, dat door verschillende leden belangrijk hogere voorstellen werden gedaan. De voorzitter was echter van mening, dat met deze bijdrage behoorlijk kon worden gewerkt en dat het zeer zeker geen tijd is om de electrowinkeliers hogere lasten op te leggen dan strikt noodzakelijk is.

Van de rondvraag werd druk gebruik gemaakt; daarbij werden verschillende belangrijke onderwerpen aangesneden.

Hierop sloot de voorzitter deze vergadering, alle aanwezigen dankend voor de betoonde belangstelling en voor de aangename sfeer, welke de besprekingen kenmerkte.

EINDE NEWO-NIEUWS

Radio toch voorbeeld voor Televisie

Bij alle overwegingen welke voorafgaan aan het invoeren van televisie in Nederland is de kostenfactor een der voornaamste punten. Reeds vanaf het begin werd voorgesteld, een deel dezer kosten te laten bestrijden door... „adverteerders”; grote firma's of groepen van firma's die wat geld bijeen brengen om een deel der uitzendingen te financieren.

Hiertegen waren twee bezwaren in te brengen. Ten eerste dat de radiowetgeving alle „reclame” verbiedt (behoudens de reclame voor eigen omroeporganisatie en -gids, welke dikwerf hinderlijk werkt zelfs) en ten tweede dat de vorm van reclame zoals in bijv. Amerika gebruikelijk bij radio en televisie, waarlijk niet veel fraais was.

Een nuchtere uitzending op Zondagavond 22 Januari gaf echter een voorbeeld (gewild of ongewild) hoe het wel kan. Niet alleen zonder hinderlijk te zijn, maar zelfs op een aardige manier.

Wij zouden het betreuren, indien wij de K.R.O. in conflict zouden brengen met de radio-wetgever, dit is geenszins onze bedoeling. Integendeel willen wij er juist

op wijzen dat op deze wijze doorgewerkt kan worden zonder dat er één redelijk mens gehinderd zou kunnen zijn. Men zal redelijk geamuseerd zijn.

Wij bedoelen de cabaret-scène Vlucht in de Ruimte welke gewijd was aan groenten en al wat daarmee verband houdt. Tot een prijsvraag toe waarin drie groentesoorten geraden moesten worden en waaraan een jaar gratis groentenverbruik als prijs verbonden was.

Uitgaand van de veronderstelling dat hier onopzettelijk gewerkt werd, mogen wij wel vaststellen dat er een zeer goed voorbeeld gegeven werd „hoe het kan.” De vormgeving van het geheel was zodanig dat iedere luisteraar, zoal niet dol-van-het-lachen dan toch geamuseerd, aan de prijsvraag mee gaat doen. De uitzending was wellicht niet eens als „reclame” bedoeld en opgezet, maar ze was in wezen een zeer juiste reclame voor het gebruik van groenten.

Vanzelfsprekend maakt één zwaluw geen lente — wil men in deze richting verder werken dan blijft vooral de kwestie van vormgeving de belangrijkste. In de geest echter van bedoelde uitzending menen wij, zowel voor radio als voor televisie, dat er een zeer goede weg gevonden zou kunnen worden!

MEUSKENS' Groothandel

Korte Gracht 24 - Tel. 6391 - Amersfoort

Uit voorraad leverbaar:

Electrische

Reisstrikkijzers, universeel
Roomkloppers
Broekenpersen
Boekenklemlampjes,
hout en metaal

Fabricage van:

Transformatoren, versterkers en andere electronische apparaturen. Groothandel in ruime sortering radio-onderdelen. Onderdelen voor televisie.

BRITISH EVER READY COMPANY zaklantaarn batterijen, plat en staaf, radiobatterijen 90 en 120 volt, uit voorraad.

Technisch Bureau J. Th. van Reijssen
Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

TOVERLI

Keizersgracht 692, Amsterdam C. Tel. 32887
Fabriek van

Speciale Verlichtingsapparaten

Wij fabriceren apparaten voor belichting van: Toneel, Openluchtspel, Modeshow, Terrein, Gevel, Etalage enz. enz. Annonceerapparaten. Speciale verlichting in stands voor tentoonstellingen enz. Ook voor verhuur, ombouw en reparatiën.

Installateurs korting — Vraag catalogus.

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen. Registrerende en aanwijzende Volt-Ampère-Watt-Cos φ- en freq. meters. Draaiveld-richting-aanwijzers. Gecombineerde Volt- en Ampèremeters in draagbare uitvoering. Krukinductoren. Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

N.V. GEBR. ROLFF'S HANDEL MIJ. ALKMAAR

ZAADMARKT 33-36 — TELEFOON 2341-2342

PHILIPS artikelen _____

DRAKA producten _____

JUNG schakelmateriaal _____

APPARATEN voor huish. gebruik _____

PANNEN voor electr. koken _____

INSTALLATIE materiaal _____

N.V. „OSIRIS”

Molenstraat 74, DEVENTER, Telefoon 4173

Wij leveren de alom gevraagde „OSIRIS” FLUITMELKKOKERS in 2- en 3 l. Inhoud.

Voor gebruik op gas, kachel en andere directe verhitting. — Voor gebruik op electrische fornuizen en kookplaten. Voor geheel electrisch gebruik (alléén leverbaar aan erkende installateurs) met dompel-element.

Twee jaren schriftelijke garantie.

Trüb Täuber & Co. A.G. Zürich

Electrische meetinstrumenten

N.V. E. M. ELECTROSTOOM

Postbus 301

Rotterdam

HAZEMEYER HENGLO BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL

Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)

Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

KOOLBORSTELS

voor elk doel.

Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek

AMSTERDAM-N.

Spijkerkade 5

Telefoon 80 848

Plastocel

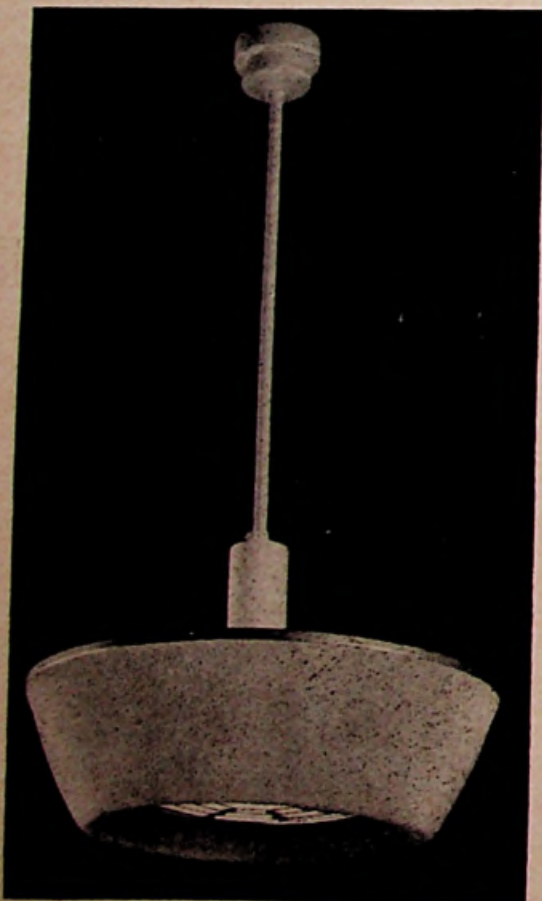
Sinds korte tijd zijn er verlichtingsarmaturen in de handel waarvan het lichtdoorlatend materiaal — plastocel genaamd — enkele zeer gunstige eigenschappen heeft: sterk lichtdoorlatend, te fabriceren in welhaast alle mogelijke vormen, niet stofaantrekkend, afwasbaar en onbreekbaar.

De eeuw der „plastics”

Bezigde de mens aanvankelijk voor het vervaardigen van gebruiksvoorwerpen uitsluitend materialen, die hij direct in de natuur als zodanig aantrof; op een hogere trap van kennis en ontwikkeling gekomen, vond hij andere materialen waarmee hij zich betere gebruiksvoorwerpen kon verschaffen en waarmee hij het leven kon veraangenamen en vergemakkelijken.

Zo is het heel de wereldgeschiedenis doorgestaan. Men was niet meer tevreden met de kleur van natuurlijke wol en men vond verfprocédé's. Ongelooft leer voldeed niet langer en men vond het looiproces. Hier zien we de eerste aarzende schreden van de chemie: door chemische behandeling worden natuurproducten veranderd tot voor de mens aangename en bruikbare voorwerpen.

In het begin van de 19e eeuw gaf de Franse geleerde Lavoisier de grote stoot aan de chemische ontwikkeling.

Gloeilampenarmatuur met lichtrooster

Het begon met het isoleren van cellulose uit plantenvezels; cellulose werd omgezet in nitrocellulose en hieruit bereidde men weer celluloid. In de loop der jaren ontstond voor welhaast elk „echt” natuurproduct een kunstproduct en de ontwikkeling der chemie, die van Lavoisier het startschot ontving, is nog lang niet ten einde.

Momenteel gaat de chemie als het ware stormachtig vooruit en de kunststoffenindustrie breidt zich diensgevolge in snel tempo uit.

Wij leven in de eeuw der „plastics”; wij zijn omgeven door allerlei kunststoffen en geregeld komen nog nieuwe plasticasoorten het leger der kunststoffen versterken.

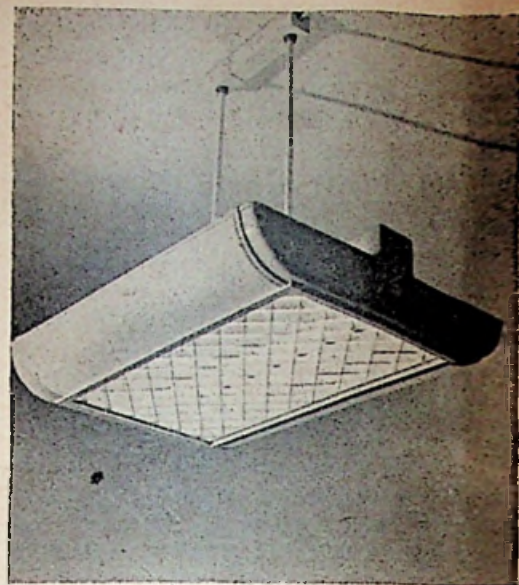
Plastocel in de verlichtingstechniek

Het nieuwe product plastocel („plasto” duidt op de een of andere soort „plastica”) is niet helemaal een kunstproduct, want een natuurlijke, langvezelige celstof is een der hoofdbestanddelen.

Plastocel heeft geen directe uitvinder, het is zoals de meeste vindingen van tegenwoordig een „team-uitvinding” en wel van enkele Philips chemici te Eindhoven in het laatst van 1944. Na de oorlog is er koortsachtig gewerkt en geëxperimenteerd om een onder alle omstandigheden bruikbaar product op de markt te kunnen brengen. Thans is men zover, dat men dit materiaal met succes toepast in verschillende verlichtingsarmaturen.

Deze semi-plastica armaturen en lampenkappen zijn niet breekbaar en laten evenveel licht door als geopaliseerd glas. Het materiaal is zeer licht van gewicht en afwasbaar. Boven andere „plastics” heeft het bovendien nog het voordeel, dat het niet electrostatisch (d.i. stofaantrekkend) is. Bij normale plastica-wand — ook wanneer deze zó zijn opgesteld, dat hierop geen stof kan vallen — dan nog wordt het stof uit de omringende lucht aangetrokken en zet het zich op de plasticawand vast. Dit nu gebeurt niet bij het nieuwe materiaal plastocel. Tengevolge hiervan is dit nieuwe materiaal zo bij uitstek geschikt voor verlichtingsornamenten.

Door het verwerken van dit materiaal in armaturen wordt voor de verlichtingstechniek een geheel nieuwe periode ingeluid. Het prettige en bovenal attractieve licht, dat door deze armaturen wordt uit-

Roosterarmatuur met zij-wanden

gestraald, onderscheidt zich duidelijk waarneembaar van de gebruikelijke lampenkappen van zijde, perkament en overkomstigere materialen.

Zowel gloeilampenarmaturen als ornamenten voor TL-buislampen worden met behulp van dit materiaal vervaardigd. Wij noemen hier het gloeilampenarmatuur L.B. en de bekende TL-armaturen M.B., M.C. en M.H.

Corver's handboek

Bij de uitgeverij Paul Brand te Bussum verscheen de tweede, geheel herziene druk van Radio-ontvangstechniek door J. Corver.

Als goede wijn geen krans behoeft, behoeft een dergelijk boek van Corver weinig aanbeveling. Vooral niet voor de lezers van een blad waarvan deze zelfde Corver redacteur is. Er zullen weinig radio-enthousiasten zijn die de naam Corver niet kennen. Zijn die er nog, dan dienen zij dit boek direct aan te schaffen en te bestuderen.

Kennis van de radiotechniek krijgt men niet zonder moeite, maar wie zich door Corver laat leiden heeft niet alleen een veilige gids, maar tevens een die de moeite zo gering mogelijk maakt. Doordat hij zelf zulk een waarlijk bezielde radio-enthousiast is, en doordat hij beschikt over de gave om zijn kennis op vlotte en duidelijke wijze op anderen over te brengen is zijn boek een waarlijk unieke gids op dit terrein. De uitgever zorgde voor een fraaie verzorging.

Verkoopgelegenheid Pensioenzegels

De zegels van het Bedrijfspensioenfonds voor de Kleine Metaalnijverheid zijn thans ook verkrijgbaar aan de volgende adressen:

1. LAREN (N.H.): Coöp Boerenleenbank, Klaaskampen 6a.
2. LEIDSCHENDAM: Ned. Middenstands Spaarbank, Julianaweg 47.

De N.V. Electriciteits Mij. Electrostoorn te Rotterdam deelt mede dat de heer Ir. A. van Gastel benoemd is tot mede-directeur.

Mededelingen VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

SECRETARIAAT:
M. JURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

GROEI!

Wanneer wij eens een vergelijking trachten te maken tussen de toestanden in het electrotechnische vak van vóór en na de oorlog, dan menen wij te kunnen constateren, dat in beide perioden toestanden worden aangetroffen, die zonder enige twijfel verbetering behoeven. Er is echter een belangrijk verschil merkbaar. Immers vóór de oorlog heeft men steeds achter de feiten aangelopen. Dit kon ook niet anders. Het tempo waarin het electrotechnisch bedrijf is gegroeid is zo hoog geweest, dat men wel achter de feiten aan hollen moest. Het was niet mogelijk om door middel van rustig overdachte maatregelen van te voren te komen tot een systeem van werken, waardoor reeds à priori ongewenste toestanden werden vermeden.

Voorkomen is beter dan genezen. Maar vóór de oorlog heeft men het niet verder dan tot genezen kunnen brengen (en dan nog maar ten dele!). Aan het „voorkomen” kwam men niet toe. Men was al permanent buiten adem door het hollen achter feiten, die men haast niet bij kon houden. Laat staan, dat men nog adem genoeg had om de feiten vóór te komen en deze niet in de rug, doch van voren aan te vallen.

In dit opzicht menen wij in de na-oorlogse periode een kentering te kunnen waarnemen. De oorlogstijd, welke velen van ons tot inactiviteit doemde, gaf gelegenheid tot overdenking en menig toekomstplan is in die tijd gesmeed. Deze plannen dreigen nu tot werkelijkheid te worden. Een systematische organisatie van het electrotechnische bedrijf in al zijn geleidingen is groeiende en dat in het besef, dat het zonder meer ongewenst is, dat vooroorlogse toestanden zouden terugkeren. Het begon met de Cistofa, die mogelijk nog vele onvolkomenheden vertoont, doch die toch een samenwerking demonstreert tussen Industrie, Groothandel, Detailhandel en Ambacht, die in de vóór-oorlogse periode ondenkbaar zou zijn geweest. Tegelijk ontwikkelden zich de plannen tot het oprichten van de Stichting M.E.A., als consequentie van de pogingen om het L.A.C. tot stand te brengen. Deze plannen zijn wel is waar in een minder vergaand stadium dan de Cistofa, doch de tekenen wijzen er op, dat ook deze plannen een goed kans van slagen hebben. Zij zijn veel meer omvattend dan de Cistofa; zij willen een voor alle groepen bevredigende regeling voor de handel en de verwerking van alle electrotechnische artikelen, voorzover natuurlijk aan een dusdanige regeling behoefte blijkt te bestaan. Deze behoefte is op

velerlei gebied (wij zouden bijna zeggen: helaas!) aanwezig. De mogelijkheid om aan die behoefte te voldoen zal, indien de M.E.A. plannen geheel slagen, aanwezig zijn omdat men dan over het apparaat beschikt, dat in staat zal zijn deze regelingen tot stand te brengen. Dit apparaat ontbrak vroeger geheel. Men werkte incidenteel en daardoor gebrekkig en onvoldoende. Ondanks de goede wil, die bij velen aanwezig was, bleven de resultaten beneden de maat, zelfs wanneer een ieder van de noodzakelijkheid van bepaalde maatregelen overtuigd was.

In de nu groeiende constructie zal het mogelijk zijn de feiten vooraf in plaats van achteraf te bezien. Hierdoor zal schade voorkomen kunnen worden, terwijl men vroeger slechts reeds geleden schade kon beperken. Het hanteren van deze constructie vereist echter veel inzicht en overleg. Wat wij de laatste tijd op dit gebied gezien hebben geeft ons veel vertrouwen in de toekomst. Er zal veel werk verzet moeten worden, maar het zal de moeite waard zijn.

v. G.

Bedrijfsvereniging

voor Wachtgeld- en
Werkloosheidsverzekering

In het vorige nummer van Electro Radio Mercurus deelden wij mede, dat er een aparte bedrijfsvereniging voor de Kleine Metaalnijverheid komt voor de uitvoering van de wettelijke regeling van Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering.

Daar het in de bedoeling ligt deze verzekeringen per 1 Juli 1950 in werking te stellen, moeten alle zeilen bijgezet worden om de organisatie hiervan gereed te hebben.

In de vergadering van het Bestuur van de Vakraad, welke enkele dagen geleden werd gehouden, werden de Bestuursleden van de Bedrijfsvereniging benoemd. Het zijn de volgende heren:

- C. A. Toeteneel (A.C.I.)
- G. v. Twist (Garagebedrijf)
- M. v.d. Voet (Smedenbedrijf)
- B. J. Lankkamp (Loodgietersbedrijf)
- P. J. Buis (Electrotechnisch Bedrijf)
- J. Veth (Carosseriebedrijf)
- A. Bosma (Rijwielreparatiebedrijf)

In dezelfde vergadering van de Vakraad had werdeom de jaarlijkse Bestuurswisseling plaats. De heer Harmeyer werd van plv. voorzitter, thans voorzitter, terwijl de

Beloning

Gedemobiliseerden
volgens
praktijkjaren

Aangezien ons in de praktijk is gebleken, dat de toepassing van de regeling betreffende vaststelling van het aantal praktijkjaren van gedemobiliseerde militairen moeilijkheden oplevert, volgt hierna een nadere uiteenzetting van genoemde regeling.

De Vakraad voor de Kleine Metaalnijverheid, hierbij gemachtigd door het College van Rijksbemiddelaars, heeft voor de gedemobiliseerde militairen, die in een der bedrijfstakken van de Kleine Metaalnijverheid voor herplaatsing in aanmerking komen, de volgende richtlijnen opgesteld.

Bij de vaststelling van het aantal praktijkjaren kan over het algemeen worden uitgegaan van een termijn van 2 jaren, gedurende welke de dienstplichtige niet in het bedrijfsleven is opgenomen.

Aan deze dienstplichtigen kan van de 2 verloren praktijkjaren één jaar worden kwijtgescholden, terwijl het tweede in de volgende jaren kan worden ingehaald.

Als beperking is gesteld dat deze regeling slechts geldt voor die gedemobiliseerden, die minstens 3 praktijkjaren voor de aanvang van hun militaire dienstjaren hebben vervuld.

Voor de militairen die na 3 jaren of langer worden gedemobiliseerd, werd ongeveer eenzelfde regeling getroffen.

Eén praktijkjaar kan dus ook hier worden kwijtgescholden. De andere jaren kunnen in de volgende jaren worden ingehaald, waarbij is bepaald, dat in één jaar hoogstens 1 praktijkjaar kan worden ingehaald.

Wij vestigen er uitdrukkelijk de aandacht op, dat toepassing van deze regeling door de werkgevers niet zonder meer geoorloofd is.

Aan de Vakraad voor de Kleine Metaalnijverheid, Amaliastraat 10 te 's-Gravenhage dient voor toepassing van deze regeling ten behoeve van iedere gedemobiliseerde militair, die weer in dienst treedt, schriftelijk dispensatie te worden aangevraagd. In overleg met de betrokken werkgever zal voor deze militair een loon worden vastgesteld, dat geleidelijk zoals boven omschreven zal worden verhoogd.

Door de Vakraad wordt bij de goedkeuring van zulk een loon in het algemeen als voorwaarde gesteld, dat een leerlingen- resp. herscholingscontract wordt aangegaan, teneinde de zekerheid te hebben, dat de desbetreffende werknemer in de termijn gedurende welke dispensatie wordt verleend, de vereiste vakbekwaamheid verwerft.

heer van Wingerden in 1949 voorzitter, voor 1950 plaatsvervangend voorzitter werd. De heer Buis werd van eerste secretaris tweede secretaris en de heer v.d. Hulst eerste secretaris.

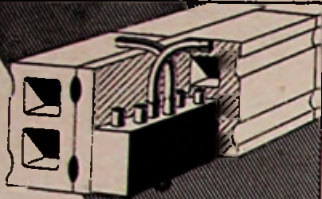

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichte-elementen,
Bodemelementen,
Kachelelementen,
Verwarmingsspiralen**
*Leveret alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie*

HOLLE BOUWSTEEN CENTRAALDOOS

vraagt onze
brochure!

INDUSTRIËLE EN TECHNISCHE HANDELSMIJ. N.V.
DEN HAAG - ZUILINGSTR. 22-24 - TELEF. 116130

LEVERING UIT VOORRAAD EN AF FABRIEK:

- „CULINAX“ : hardpapierplaat, staf en buis.
- „CULIMETEX“ : hardweefselplaat, staf en buis (fijn, middel, grof)
- „GLASTIC“ : „Fiberglas“ versterkte kunststofsplaat, staf, buis en vormstukken.
- „CAUTEX“ : folie 0,12 - 0,20 mm in breedten tot 450 mm.
- „DECORIET“ : plaat, staf, buis. Een edelkunststofsproduct, glashelder, gekleurd, gewolkt, opaal enz. Vervangt o.a. ivoor etc.
- „POLYTHENE“ : buis van 1 t/m 7 mm inw., alsmede van 1/8" tot en met 1/2" en grotere inw. dia. met flenzen en boutgaten voor hoogfrequent techniek.
- „FIBERGLAS“ : band, buis, doek, koord en kous voor thermo-electro-isolatie.
- „GUTTAPERCHA“ : band, plaat en folie voor electrotechnische, medische en technische doeleinden.
- „PRESIPAAN“ : platen in diverse kwaliteiten: Electra - Imita - Edel- en Transformatorprespaan - van 0,1 tot 8 mm dik. VDE 0315/1935 en VDE 0315a/XI 42.
- „RUBBERBAND“ : zelfvulcaniserend, 3/4" breed. op rollen van ca. 15 en 24 ft.
- „FIBER“ : buis, staf en plaat.
- „PLASTISCHE ISOLATIEKOUS“ : 0,5 t/m 50 mm inw. diam. Speciale maten op aanvraag. Leverbaar in 16 verschillende kleuren
- „TENAPLAS“ : hoogfrequent kabels.
- „CONDENSATOR“ : aluminium folien van 5,5 - 8 1/4 op rollen gesneden.

Vraagt ons aan. Wij maken U gaarne offerte. Concurr. prijzen.

„CULIMETA“ - DEN HAAG
WETERINGKADE 47 - TEL. 77.30.09 (K 1700)

TRANSFORMATOREN

NEON-TRANSFORMATOREN
SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
3-PH-TRANSFORMATOREN
RADIO-TRANSFORMATOREN
SMOORSPOELEN

TECHN. IND. ROBOT AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 2310
FABRIEK: 2e OOSTERPARCSTR. 25 - TELEFOON 2310

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL

N.V. CORODEX

ZANDVOORT. TEL. K 2507 - 2541 - 2542

GISO-LAMPEN

Electro-Ing. Bureau „Daniel“
HILVERSUM Tel. 9895

CONTROLLERS
SPILEINDSCHAKELAARS
REMHEFMAGNETEN
WALSSCHAKELAARS

Speciale schakelapparatuur voor de industrie
Af voorraad of redelijke termijnen

Alle machines op het gebied van
wissel- en draaistroom

Toonaangevend in:

COLLECTIE
PRIJZEN
COULANCE

Max Goudekot & Co.
ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL
Weesperzijde 24, Amsterdam (O.), Telefoon 51163

PHILIPS'.

Producten, Gloeilampen,
Philora, Scheerapparaten

„PRESTO“

Schakelmateriaal

N.V. v/h **NIERSTRASZ**
Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

Cassabloccs

Wij kunnen CASSABLOCCS leveren echter niet bedrukt met firmanaam. De prijs bedraagt slechts fl. 7,50 per doos van 50 bloccs, franco thuis.

Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van
Uitgevers Mij DILIGENTIA
Kalverstraat 35 - Amsterdam (C.)

Op de strook vermelden: Cassabloccs

DRAAD!

Wij hebben draad voor elk doel - wikkeldraad, montage draad, rijwiel- en automobielkabel, telefoon- en microfoonkoord, litzedraad, podurdraad...

Kortom: wat voor draad U ook nodig mocht hebben -

Pope maakt het!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze afdelingsverantwoordigster voor Nederland. Zij zal U graag met raad en d-raad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING

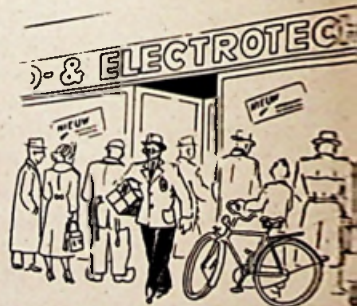
„ROMAL“

Plompotorengracht 12 - Utrecht - Telefoon 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

Een
nieuwe
toepassing
van
een
oude
vinding:

De stofzuiger met draagstel

DE oplossing voor het stofvrij maken van stellingen, laden en vakken in winkelzaken, magazijnen en archieven.

DE oplossing voor het vlug en grondig reinigen van koelen en het roskammen van paarden, met behulp van onze speciale borstel. Zie onze Januari-Bode blz. 7

N.V. Handelsmij.

Electrocentrum - Amsterdam-C.

Arnhem - Eindhoven - Leersum
Roosendaal - Rotterdam - Zoosje

MEER AANDACHT

VOOR DE
VRIJWILLIGE ORGANISATIES

Wij menen op deze plaats nog eens de aandacht te moeten vestigen op de vrijwillige organisaties van het electrotechnische kleinbedrijf, omdat naar ons gevoel deze organisaties nog niet de belangstelling genieten, die zij i.v.m. de hedendaagse omstandigheden, ongetwijfeld verdienen. Een deel van de bedrijfsgenoten schijnt nog niet te beseffen, dat het terwille van hun bedrijf, dus terwille van hun boterham, noodzakelijk is, dat aanstonds een krachtige organisatie op dit gebied in staat zal zijn hun belangen te behartigen. Zodra de Vakgroepen verdwijnen (en dit gebeurt!), zal een andere organisatie deze belangenbehartiging moeten overnemen. Velen willen dit niet zien. Zolang er een Vakgroep is, die alle moeilijkheden inzake lonen, prijzen enz. behandelt, maken zij zich niet druk. Die Vakgroep verdwijnt wel, maar: wie dan leeft, wie dan zorgt. Dit is zo ongeveer de redenering van een zekere groep, die zich niet druk maakt voordat het water tot aan de lippen is gestegen. Zij zien intussen niet in dat het dan te laat is.

Wij behoeven o.i. niet meer te discussiëren over de vraag of in de huidige maatschappij een vakorganisatie wel noodzakelijk is. Zelts de meest individualistische ondernemer zal moeten toegeven, dat zonder Vakorganisaties het niet meer mogelijk is alle economische en sociale problemen, waarvoor men komt te staan, tot een redelijke oplossing te brengen. Dit is geen theoretische stelling van een verwoede voorvechter van een geleide economie, toch een praktische waarheid.

Wanneer dit dan zo is, rust ook op iedere ondernemer de plicht, medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van ondernemersorganisaties. Die medewerking zal van geval tot geval verschillen. Op zijn minst moet men zich organiseren. Niet iedereen verkeert in omstandigheden, die het toelaten een tijdrovende bestuursfunctie te vervullen. Dit is ook niet nodig. Doch laat men *belangstelling* tonen. Daar aan ontbreekt echter nog heel veel.

Men mene niet, dat de Overheid er wel voor zal zorgen, dat er organisaties komen. De Vakgroepen, inderdaad van hogerhand ingesteld en opgelegd, gaan verdwijnen. De nieuwe publiekrechtelijke organisatie zal berusten op de vrijwillige organisaties van werkgevers en werknemers. Beschikt men daarover niet, dan wordt het wel heel moeilijk om ooit tot een bevredigende organisatievorm te geraken.

In het electrotechnisch ambacht is de vrijwillige organisatie in principe aanwezig. De top is er en dit is een goede top. Er zal echter nog heel veel moeten gebeuren om ook in de „lagere” regionen van een behoorlijke organisatie te kunnen spreken. Daarom: indien in de naaste toekomst een beroep op Uw medewerking wordt gedaan, (dit gebeurt ongetwijfeld) blijft U dan niet afzijdig staan. Het is Uw belang.

v. G.

KORTE BERICHTEN

Op Maandag 9 Januari vergaderde de Centrale Regelings Commissie van het L.A.C. ter definitieve vaststelling van de tekst van de Oprichtingsacte van de Stichting M.E.A., het daarbij behorend Statuut en het Marktreglement voor Electrotechnische Installatiematerialen. Tevens werd de vergadering met alle Regionale Regelingscommissies voorbereid. Een Begrotingscommissie en een Centrale Beoordelingscommissie werden ingesteld.

⊙

Op 11 Januari werd een bespreking belegd met de Hoofdgroep Ambacht inzake de begroting 1950 en de contributieregeling.

⊙

Op 12 Januari vergaderde de Bestuurscommissie van de Bedrijfsgroep Metalenverwerkende Ambachten inzake de liquidatie der distributie-secties. Tevens werd een vergadering gehouden van de Centrale Beoordelingscommissie van het L.A.C. ter vaststelling van de ontwerp-lijsten van installateurs, detaillisten, overheidsbedrijven en fabriekent.b.v. het L.A.C.

⊙

Op 13 Januari vergaderde het Hoofdbestuur der Cistofa, ter bespreking van een aantal punten van interne aard.

⊙

Op 16 Januari vergaderde de Centrale Regelings Commissie voor het L.A.C., mede met de Regionale Regelingscommissies.

⊙

Op 17 Januari werd te Amsterdam door het Dag. Bestuur van de N.V.E.W. een bespreking gehouden i.v.m. een aldaar gerezen organisatorisch geschil.

⊙

Op 17 Januari werden tevens de besprekingen in de Federatie van werkgevers in de Kleine Metaalnijverheid voortgezet. Enkele punten vonden nogal tegenstand o.a. de extra vacantie voor jeugdigen.

⊙

Op Donderdag 19 Januari had een bespreking plaats over de werkclassificatie in de electrotechnische branche. Speciaal werd de neon-tak onder de loupe genomen.

⊙

Op Maandag 30 Januari a.s. zal een vergadering worden gehouden van de zgn. nettenbouwers. Als hoofdpunt komt aan de orde de al of niet wenselijkheid van een aparte vrije vereniging voor deze nettenbouwers.

Geen loonbelasting en geen vereveningsheffing over de premie voor pensioen.

Nog steeds komen bij het secretariaat vragen binnen of over de f 1.— premie voor pensioen, welke moet worden ingehouden op het loon van wernemers van 18 jaar en ouder, werkzaam in de electrotechnische branche, loonbelasting verschuldigd is. Wij maken onze leden er nogmaals op attent, dat dit *niet* het geval is. Loonbelasting en vereveningsheffing is verschuldigd over het bedrag van het loon, na aftrek van f 1.— premie voor pensioen.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstr. 36, Amsterdam C
Telefoon 0 2900-35253 en 40453

Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentsche Bank
Dringend verzocht alle poststukken voor dit blad bestemd
uitluitend te adresseren aan:

Redactie of Administratie Electro Radio Mercur.
Zonder verdere persoons-aanduiding.

REDACTIE:

L. Knuvelde en Ir. G. F. de Wit.

**REDACTEUR EN MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**

mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIO RUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK:
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**
J. L. van Hedel.

PUBLIC RELATIONS:
J. B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

ABONNEMENTSPRIJS:

f 5,— p. Jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdags om de veertien dagen

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT

Voorzitter J. W. Willemsen.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 46, 's-Gravenhage - Telefoon 0 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF

Voorzitter W. H. Hirdes.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 0 1700-110585

**ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP
ELECTROTECHNISCH GEBIED**

Voorzitter E. Lückerath.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 0 1700-110585

ONDERVAKGROEP

RADIO REPARATIEBEDRIJF

Voorzitter Ir. H. J. J. Bouman.

Kelzersgracht 600, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN
EN VERLICHTINGSARTIKELEN**

Voorzitter B. G. Miermans.

Secretaris J. M. van Basten.

Kelzersgracht 600, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
RADIO-ARTIKELEN**

Voorzitter B. G. Miermans.

Kelzersgracht 600, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

**VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN
ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN**

Voorzitter Ir. P. J. Plaisier.

Secretaris mr. J. L. P. Brabers.

Benoordenhoutscheweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon 0 1700-774491

**NEDERLANDSE ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS ORGANISATIE (NEWO)**

Voorzitter B. G. Miermans.

Administrateur J. M. van Basten.

Kelzersgracht 600, Amsterdam C. - Telefoon 0 2900-40027

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

SECRETARIAAT:
KILZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

DETAILHANDEL IN ELECTRICHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN

De Molen maalt...

Wanneer we op het product staan te wachten, maalt de molen steeds te langzaam naar onze zin. Het is echter een feit, dat er gewerkt wordt en dat het resultaat vroeg of laat te voorschijn zal komen. Dit geldt in dezelfde mate voor het dagelijkse leven.

Van tijd tot tijd wordt onze aandacht gevraagd voor verschillende dingen, die voor ons van belang zijn, ja zelfs heel dikwijls van het allergrootste belang. Helaas is het niet zo, dat wij alles kant en klaar en precies voor ons geschikt, opgediend krijgen. Persmensen moeten nu eenmaal actief zijn en het gevolg is, dat van alle kanten getracht wordt ons op de hoogte te houden, vele malen zelfs door niet bevestigde geruchten, die later juist blijken te zijn óf herroepen moeten worden. Wij krijgen voor wat de grote massa betreft de figuur, dat men in eerste instantie zeer belangstellend is, doch dan verflauwt de aandacht om eerst dan weer op te laaien, wanneer de zak practisch in kannen en kruiken is.

Benelux

Enkele van deze punten zouden we ditmaal nog eens onder de loupe willen nemen, aangezien deze voor ons van meer of minder belang zijn. Als eerste willen wij de Benelux nemen. Speciaal voor wat de belangen van de Middenstand betreft, heeft Drs. Jansen, de algemeen secretaris van de Bedrijfsgroep Detailhandel een zeer belangrijk referaat gehouden, terwijl ook de bekende Dr. Tobi zich hierover heeft uitgelaten. Het zou te ver voeren het geheel hier weer te geven, doch we kunnen volstaan met mede te delen, dat de directe belangen voor de middenstand in het algemeen niet rechtstreeks geraakt worden door deze Economische Unie. Dit belang ligt voornamelijk bij de locale markt en geen Belg of Luxemburger zal het in zijn hoofd halen om nu in Utrecht, Leeuwarden, Den Helder of waar dan ook iets te gaan kopen, omdat dit misschien iets voordeliger uitkomt. Iets anders ligt dat natuurlijk wel voor de middenstander in de grensgebieden, die bij lagere prijzen Belgische cliënten zou kunnen trekken. Hierover hebben we kortgeleden reeds het een en ander kunnen lezen. Waar de middenstand wel iets aan kan hebben is het indirect nut dat uit deze Unie kan voortvloeien, nl. een verbetering van de gehele economische toestand, waardoor meer geld kan worden uitgegeven aan zijn artikelen.

Hoe dit straks uit de bus zal komen, is nog een open vraag en zullen we rustig moeten afwachten. Als vaststaand kunnen we echter aannemen, dat eraan gewerkt wordt en dat de zaak steeds voortgang vindt.

Marshall

De Marshallhulp welke tot 1952 verleend zou worden, is, zij het dan ook met enige beknutting, nog steeds een uiterst gewaardeerde ruggesteun voor ons en met grote belangstelling volgen we de laatste weken weer de berichten uit Amerika van een waarschijnlijke vermindering van deze hulp, teneinde deze gedeeltelijk naar andere streken te verplaatsen. Hopelijk is het deel dat eventueel wordt afgetrokken niet al te groot, opdat ons herstel hierdoor niet te sterk beïnvloed wordt. Het is nog altijd zo, dat we niet op eigen benen kunnen staan en het is wel aardig zo van tijd tot tijd eens te lezen, wat we hieraan allemaal te danken hebben. Onze textielpositie zou belangrijk ongunstiger zijn en eveneens onze voeding, terwijl ons rokertje zo niet geheel zou ontbreken, dan toch aan een zeer sterke distributie onderhevig zou zijn.

Wat de Amerikaan hieraan per hoofd moet betalen is een beduidend bedrag en het is juist daarom, dat tot grote krachtsinspanning wordt aangemaand, omdat het een morele plicht tegenover de gever is, die toch zeker minstens het recht heeft op de inspanning van degene, die geholpen wordt.

Vooruitgang

Hoe staat het nu eigenlijk met deze vooruitgang? Wanneer we zo alledag om ons heen kijken merken wij er eerlijk gezegd niets van. Evenals vroeger zien we weer goed gevulde winkels op ieder gebied, niet alleen noodzakelijke verbruiksartikelen, doch om het maar zo te zeggen, ook weelderartikelen en eveneens de categorie die er tussen ligt. Het enige verschil met vroeger is, dat men thans over belangrijk meer guldens moet beschikken om ervan te kunnen kopen en hier zit voor verreweg de meesten juist de kneep. Buitengewoon interessant is dan ook een nadere bestudering van de gedaalde koopkracht van het publiek van nu, ten opzichte van 1939. Deze bedraagt van 50—70 %, hetgeen wil zeggen, dat de kleinere inkomens slechts 50 % kunnen kopen van hetgeen zij zich in 1939 zouden kunnen permitteren, terwijl dit voor de grotere inkomens 70 % bedraagt. Dit zijn vanzelfsprekend doorsnee-cij-

fers, doch in grote lijnen geven zij de verhoudingen goed weer. In ieder geval zit hier voor ons een les in en wij zullen er dan ook wel rekening mede moeten houden. Immers normaal gesproken zal eerst het allernoodzakelijkste aan de beurt komen, vervolgens de categorie goederen die hier juist boven ligt en dan pas kan gedacht worden aan luxe.

Bij nauwlettende bestudering ziet men dan ook reeds het verloop zoals hierboven geschetst bij het publiek. Sterk sprak dit bij de warenhuizen tijdens de achter ons liggende feestdagen. Gevraagd naar de mening van verschillende winkeliers werd dit bevestigd en medegedeeld, dat zulks ook het geval was in hun eigen zaken.

Bedrijfsorganisatie

Een derde punt is de Publiekrechtelijke Bedrijfs Organisatie, kortweg de P.B.O. Zoals U bekend is het desbetreffende wetsontwerp door de Tweede Kamer reeds aangenomen en wanneer dit nummer in Uw bezit is, zal ook de Eerste Kamer naar alle waarschijnlijkheid haar fiat eraan hebben gegeven. Ook hier is in den beginne veel werk van gemaakt en thans weer, nu het de wetgevende vergaderingen passeert. In de tussenliggende periode hebben wij er practisch niet veel van gehoord.

Wordt dit een verbetering of een verslechtering voor de Middenstanders? Een vraag die zowel met ja als met neen beantwoord kan worden. Zij die vóór Organisatie zijn zullen het toejuichen, dat allen verplicht worden bij te dragen in de kosten die ten algemene nutte gemaakt worden. Zij die wars zijn van enige organisatie zullen het hoofd er weer over schudden en vragen: of we nu nooit van die dwang afkomen. Hoe het ook zij, de Vakgroepen gaan verdwijnen, Bedrijfschappen komen. Het landsbelang wordt nummer één en het belang van de ondernemer nummer twee. Over het algemeen genomen zullen dan de werknemers een evenredige stem hebben. Verder blijft de verplichte registratie met vanzelfsprekend de daaraan verbonden kosten. Zij die reeds vrijwillig georganiseerd zijn, genieten dan een korting op de bijdrage aan de P.B.O.

Hoe een en ander voor de middenstand geregeld zal worden, ook wat de hierboven geschetste paritaire vertegenwoordiging betreft, blijft nog een onbeantwoorde vraag, tenminste voor wat dit moment betreft. Zodra we ook hier wat verder zijn, we denken hierbij aan de instelling van de Sociaal Economische Raad als hoogste orgaan van de P.B.O. en de maatregelen die door haar genomen worden, zal er wel meer licht komen in deze materie.

Loonsverhoging

Als vierde en laatste punt voor ditmaal is daar dan de 5 % loonsverhoging, die, hoewel geen dwingend voorschrift, toch practisch allerwege wordt aanvaard, zij het dan ook op verschillende plaatsen met de stok achter de deur, i.c. de vakorganisaties. Ook deze medaille heeft weer twee zijden. Enerzijds is het wederom een belasting voor hen die toch reeds onder zware lasten

bukt gaan, anderzijds is het zeker geen gehele compensatie voor gestegen kosten in levensonderhoud. Deels kan ze doorrekend worden, deels niet, maar in ieder geval werkt ze als een spiraal, want bij stijging van prijzen komt men weer opnieuw kort. Nuchter bezien is het toch zo, dat de prijzen over de gehele linie zeer belangrijk gestegen zijn, waarmede de stijging in de lonen geen gelijke tred heeft geboden. Het is zelfs zo, dat deze stijging in lonen zo ver mogelijk achter de prijsstijging moest aanlopen, teneinde zoveel mogelijk effect te sorteren. Het is nu eenmaal een uitgemaakte zaak, dat we zoveel mogelijk moeten versoberen, hoe moeilijk dat voor de meesten onzer ook is. Van verhillende zijden is hierop reeds de aandacht gevestigd, doch het zal nog wel enige tijd nemen, voor dit voldoende doorgevoeren is en tot werkelijkheid gebracht. Het is ook daarom zo'n zware opgave, omdat men op een peil gekomen is, dat men er niet meer uitkomt met enkele uitvinden te beperken of achterwege te laten, ongezien hier dikwijls de grens reeds bereikt is. Deze versobering zal zich over

de gehele linie moeten voltrekken en dikwijls met zich brengen, dat men zal moeten beginnen met een verhuizing. Dit geeft niet alleen een besparing op de huur, mede in verband met de komende 15 % verhoging, doch betreft eveneens de personele belasting. Daarnaast is het veel alzo, dat de prijzen voor noodzakelijke levensbehoeften in een goedkopere wijk, dikwijls aanmerkelijk lager liggen. Tenslotte zullen ook de zgn. representatiekosten verminderen, waarmede we bedoelen het „stand" ophouden, dat voor menigeen op het moment een waar probleem is.

Niettegenstaande dit en andere feiten, zullen we doelbewust voort moeten gaan op de weg naar verbetering van onze zaak en inkomen. We zullen met alle feiten rekening moeten houden en ons tijdig aan moeten passen om „klappen" te voorkomen en „munt" te slaan uit iedere gewijzigde situatie. Tenslotte zullen we op de kleintjes moeten passen, aangezien deze ons zo makkelijk ontglippen en uiteindelijk toch een belangrijke post uitmaken, want dit mogen we ons niet ontveinzen, dat we er hard voor zullen moeten werken.

Het Hoofdbestuur vergadert

Het Hoofdbestuur van onze Vakgroep was bijeen op 17 Januari jl. ter bespreking van enkele speciale Agendapunten en ter bevordering van het onderling contact.

De voorzitter, de heer Miermans, opende deze vergadering met een woord van welkom, waarna gevraagd werd naar opmerkingen op de notulen van de vorige vergadering. Deze werden zonder wijziging goedgekeurd.

Hierna gaf de voorzitter een uitgebreid overzicht van de stand van zaken bij Cistofa en het L.A.C., waarbij hij duidelijk het grote belang voor de gehele electrotechnische branche liet uitkomen. Beide richtingen moeten gezien worden als een eerste stap naar een gezond geheel en het temt tot grote vreugde, dat men althans dit heeft bereikt, dat iedere schakel in het fabricage- en distributieproces regelmatig bijeen is, waarin iedere groep de gelegenheid heeft zijn bezwaren en verzoeken kenbaar te maken. De sfeer waarin al deze besprekingen tot nu toe zijn gehouden, beloven veel goeds voor de toekomst.

Met Cistofa is reeds de nodige ervaring opgedaan en het bewijs is geleverd, dat de medewerking hieraan door de handel nog vroter is dan algemeen verwacht werd. Ongetwijfeld zal dit ook het geval zijn met de M.E.A., waarvan voorlopig alleen het L.A.C. gaat draaien.

Een uitgebreide discussie ontstond over de winstmarges en welke maatregelen er genomen dienden te worden om deze op een gezonde basis te stellen, temeer waar ver-

schillende leveranciers schijnbaar nog te veel ingesteld zijn op de afbraakmarges, die destijds door het Directoraat Generaal van de Prijzen werden vastgesteld. In samenwerking met de vrije organisatie van Electrowinkeliers zullen hiertoe op zeer korte termijn de nodige stappen worden ondernomen.

Vervolgens was het woord aan de secretaris die een uitgebreid overzicht gaf over het door het Dagelijks Bestuur gevoerde financiële beleid, waardoor het mogelijk was geworden de toch al lage begroting belangrijk te verminderen, zodat een behoorlijk overschot was gekweekt. Tevens is nog een belangrijk bedrag binnengekomen van achterstallige vorderingen over vorige jaren, zodat, met het oog op de naderende opheffing van de Vakgroepen, thans reeds voor een belangrijk deel uit de reserve kan worden geput. Vanzelfsprekend zal dit zijn weerslag hebben op de bijdrage voor 1950, welke, inclusief de bijdrage aan de Bedrijfsgroep, f. 7.— per ingeschrevene zal bedragen, ongeacht de omzet. Dit is een zeer belangrijke verlaging waarvan ieder Uwer aan de hand van hetgeen hij thans heeft betaald over 1949, het percentage kan uitrekenen. In bijna alle gevallen bedraagt dit 50 % of meer, aangezien deze f. 7.— een vast bedrag is en dus niet afhankelijk van de omzet.

Na verschillende sprekers tijdens de Rondvraag te hebben beantwoord, sloot de voorzitter deze geanimeerde vergadering met een woord van dank aan de aanwezigen.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

OPEN PLAATSEN

Electro- en Radiotechnisch Bureau te Amsterdam zoekt voor verantwoordelijke functie jong gediplomeerd radio-monteur. Voor bewaarde kracht met initiatief en goede omgangsvormen gelegenheid tot het verwerven van een prettige, zelfstandige positie (opleiding tot filiaalchef). Gegadigden moeten bereid zijn een psychotechnisch onderzoek te ondergaan. Uitvoerige sollicitaties, vergezeld van foto en met opgave van referenties, worden ingewacht onder nr. 2425, Advertentiebureau Aelen N.V., Herengracht 570, Amsterdam-C. Geheimhouding verzekerd.

VRAAG EN AANBOD

Te koop: prima 20 Watt Unitran versterker, 5 bekerluidsprekers 6 Watt Studio Microfoon platen enz. Elk aannemelijk bod. Br nr. 1369.

Wie kan mij met spoed helpen aan een kast van een toestel type 480 A of 655 A. Electro Radio K. Klokman, Wandelweg 81, Wormerveer.

Aangeboden: Kilowatt-meters, 120 Volt, 5 Ampère wisselstr., à f. 5.— per stuk. B. Smit, Jodenbreestraat 2, Amsterdam.

**VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE
APPARATEN,
FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ.
UW KEUS
„BOBE"**

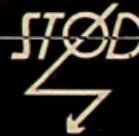
**HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT
UW GROSSIER HEEFT ZE VOORRADIIG**

**NIEAF
UTRECHT**

**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**

ELECTRISCHE WEIDE-AFRASTERING

KWIKKOLOM-SCHAKELBUIS, DUS

- Geen bewegende en slijtende delen!
- Zekerheid, dat de draad niet onder constante stroom kan komen te staan!
- Bij goede aarding. Radiostoringvrij!

WATERDICHTE BAKELIETENKAST, DUS

- Geen roestvorming, ook niet na jarenlang gebruik!

Deze voordelen vindt U verenigd uitsluitend in het

**STOD
AFRASTERINGSAPPARAAT V K**

VOOR AANSLUITING OP HET LICHTNET 220 VOLT

**REESINK
ZUTPHEN-AMSTERDAM-ROTTERDAM**

Wat men zoal moet kennen

Het is bekend, dat er sinds kort ook speciale examens ingesteld zijn voor radio-detailhandelaar en radio-reparateur. Teneinde het „onbekend is onbemind” tegen te gaan, willen wij gaarne deze examens beminder maken door er grotere bekendheid aan te geven. Daarom volgen hier de beide examenprogramma's in extenso. Ieder kan zien of deze examens hem „liggen”.

Examenprogramma radio-detailhandelaar

1. Algemene Electriciteitsleer

- Enige kennis omtrent de begrippen arbeid, arbeidsvermogen, geleiding, isolatie, spanning, stroomsterkte, weerstand, inductie, zelfinductie, capaciteit en electromagnetisme.
- Kennis van de wetten van Joule, Ohm en Kirchhoff en enig inzicht omtrent de toepassingen van deze wetten.
- Enige kennis omtrent de eigenschappen van de elektrische stroom (chemische, electromagnetische en thermische); enige kennis omtrent gelijk- en wisselstroom.
- Enige kennis omtrent serie- en parallelschakeling van weerstanden, elementen, capaciteiten en zelfinductie.

2. Radiotechniek

- Enige kennis omtrent radiotrillingen en de voortplanting daarvan.
- Enige kennis omtrent elektrische trillingskringen.
- Enige kennis omtrent radiobuizen (als gelijkrichter, als versterker, als detector, als mengbuis, als oscillator) en haar karakteristieken.
- Enige kennis van ontvang- en versterkerschakelingen en de schema's daarvan (in het bijzonder de blok-schema's).
- Enige kennis omtrent de werking van de meest voorkomende hulpapparaten (zoals luidsprekers, hoofdtelefoons, microfoons, gramfoonopnemers, gramfoonmotoren enz.)
- Enige kennis omtrent de aanpassing van de luidspreker aan de eindbuis.
- Enige kennis omtrent de eigenschap-

pen, bijzondere voordelen van en storingen en hinderlijke verschijnselen in de meest voorkomende typen radio-ontvangtoestellen.

- Bekendheid met wettelijke en andere voorschriften in verband met de radio-detailhandel en het gebruik van radio-ontvang- en zendapparaten.

4. Warenkennis

- Enige kennis van de belangrijkste eigenschappen van geleiders en isolatiematerialen en van de wijze, waarop deze materialen in de radiotechniek worden gebruikt.
- Kennis van de belangrijkste radio-installatiematerialen.
- Kennis omtrent de meest voorkomende typen radio-ontvangtoestellen; de wijze van voeding; het energieverbruik; de wijze van omschakeling op verschillende netspanningen.
- Kennis omtrent de meest voorkomende typen radiobuizen en de toepassingen daarvan.
- Kennis omtrent de meest voorkomende hulpapparaten (zoals luidsprekers, gramfoonopnemers, gramfoonmotoren, microfoons enz.)
- Kennis omtrent de meest voorkomende onderdelen voor radio-ontvangtoestellen en versterkers (zoals spoelen, condensatoren, weerstanden, transformatoren, schakelaars, smeltveiligheden, trilleromvormers, afstemorganen en -indicatoren enz.)
- Enige kennis van gelijkrichters, batterijen, accumulatoren en hun onderdelen.
- Enige kennis van elektrische meetinstrumenten.

5. Practisch gedeelte

- Vaardigheid in de aanleg van een ontvangantenne met bijbehorende leidingen en van een aardverbinding.
- Vaardigheid in het in- en uitpakken van een radio-ontvangtoestel.
- Vaardigheid in het opstellen, aansluiten en demonstren van radio-ontvangtoestellen, versterkers en hulpapparaten met gebruikmaking van een beschikbaar gestelde gebruiksaanwijzing.
- Vaardigheid in het monteren van een verplaatsbare leiding.
- Enige vaardigheid in het solderen met tin.

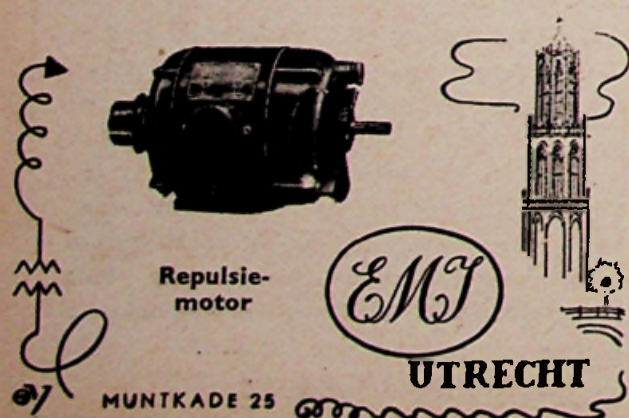
Examenprogramma radio-reparateur

1. Algemene electriciteitsleer

- Kennis omtrent magnetisme, veldsterkte, krachtlijnen en magnetisch veld.
- Kennis omtrent statische electriciteit, lading, elektrisch veld, afscherming, geleider, isolator, condensator.
- Kennis omtrent gelijk- en wisselstroom, stroomsterkte, spanning, weerstand, soortelijke weerstand, de wetten van Ohm en Kirchhoff, toepassingen van deze wetten met berekeningen, brug van Wheatstone, warmte-ontwikkeling, wet van Joule, chemische werking van de stroom, accumulatoren, magnetische werking van de stroom, wetten van Faraday en Lenz, frequentie, momentele, maximale, effectieve en gemiddelde waarden, zelfinductie, wederzijdse inductie, capaciteit, resonantiefactor, fazeverhuiving, arbeidsfactor, impedantie, transformatoren en eenvoudige voorstelling van wisselstroomgrootheden door vectoren.

2. Radiotechniek

- Kennis van ongedempte, gedempte en gemoduleerde trillingen, zwingingen, gesloten trillingskring, serie- en parallelresonantie, demping, resonantiekromme, selectiviteit, gekoppelde ketens, afscherming, open trillingskring, voortplanting van golven, sluiereffect enz.
- Kennis omtrent radiobuizen (vacuumbuizen en met gas gevulde buizen), karakteristieken, toepassing als detector, spanningsversterker, energieversterker, oscillator, mengbuis, gelijkrichter enz.
- Kennis omtrent versterkers (spannings- en energieversterkers), balansversterkers, klasse A-, B- en A/B-versterkers enz.
- Kennis omtrent de voedingsapparaatuur (zoals buisgelijkrichters, metaalgelijkrichters, trilleromvormers, afvlakfilters, spanningsstabilisatoren enz.) en de wijze van voeding (parallel- of serievoeding, net- of batterijvoeding; spanningsomschakeling).
- Kennis van ontvang- en versterkerschakelingen en de schema's daarvan.
- Kennis omtrent de eigenschappen van radio-ontvangtoestellen (zoals gevoeligheid, selectiviteit en getrouwheid), detectiemethode, terugkoppeling, sluierscompensatie, belasting van de eindbuis enz.
- Kennis omtrent de bijzondere onderdelen van bepaalde radio-ontvangtoestellen (zoals bandbreedteregeling, toonregeling, automatische sterkteregeling, zichtbare afstemming, tegenkoppeling enz.).
- Kennis omtrent de storingen en hinderlijke verschijnselen in radio-ontvangtoestellen en de bestrijding daarvan.
- Kennis omtrent antennes: effectieve

- hoogte, straling, isolatie, beveiliging, aardverbinding, de toepassing van zeef- en sperkringen, afgeschermd antenne-invoer, raamantennes, centraal antennesysteem.
- k. Enige kennis omtrent het foto-elektisch effect, werking van de fotocel.
- l. Kennis omtrent de in het radio-installatie- en -reparatiebedrijf gebruikelijke meetapparaten, zoals volt- en ampèremeter (weekijzer- en draaispoelinstrumenten, hittedraadmeter, thermokruis, buisvoltmeter), golfmeter, meetbrug, toongenerator, meetoscillator, frequentievariator, electronenstraaloscillograaf, meter voor uitgangsvermogen.
- m. Kennis omtrent de gebruikelijke metingen, zoals het meten van: weerstand, capaciteit, zelfinductie; selectiviteit, gevoeligheid, getrouwheid; uitgangsvermogen, buiskarakteristieken enz.

3. Geluids-eer

Kennis omtrent geluidstrillingen, staande en lopende golven, terugkaatsing, absorptie en interferentie.

4. Bekendheid met *wettelijke en andere voorschriften* in verband met de veiligheid, de radio-detailhandel en het radio-ambacht en het gebruik van radio-ontvang- en zendapparaten.

5. Warenkennis

- a. Kennis van de belangrijkste eigenschappen van geleiders en isolatiematerialen en van de wijze, waarop deze isolatiematerialen in de radiotechniek worden gebruikt.
- b. Kennis van de belangrijkste radio-installatiematerialen.
- c. Kennis omtrent de meest voorkomende typen radio-ontvangtoestellen; de wijze van voeding; het energieverbruik; de wijze van omschakeling op verschillende netspanningen.
- d. Kennis omtrent de meest voorkomende typen radiobuizen en toepassingen daarvan.
- e. Kennis omtrent de meest voorkomende hulpapparaten (zoals luidsprekers, gramfoonopnemers, gramfoonmotoren, microfoons enz.)
- f. Kennis omtrent de meest voorkomende onderdelen voor radio-ontvangtoestellen en versterkers (zoals spoelen, condensatoren, weerstanden, transformatoren, schakelaars, smeltveiligheden, tuileromvormers, afstemorganen en -indicatoren enz.).
- g. Kennis van gelijkrichters, batterijen, accumulatoren en hun onderdelen.

6. Practisch gedeelte

- a. Vaardigheid in het behandelen en onderhouden van gereedschap.
- b. Enige vaardigheid in de metaalbewerking (vijlen, hakken, zagen, boren, tappen en snijden van schroefdraad, solderen met tin enz.).
- c. Enige vaardigheid in het bewerken van isolatiematerialen.

- d. Vaardigheid in het monteren van leidingen (zoals antennes, aardleidingen, microfoonkabels, luidsprekersleidingen enz.).
- e. Vaardigheid in het in- en uitpakken van een radio-ontvangtoestel.
- f. Vaardigheid in het opstellen, aansluiten en demonstreren van radio-ontvangtoestellen, versterkers en hulpapparaten.
- g. Vaardigheid in het in- en uitkassen van radio-ontvangtoestellen.
- h. Vaardigheid in het gebruik van de sub 2k. bedoelde meetapparaten ten behoeve van de sub 2 l. bedoelde metingen.

- j. Vaardigheid in het opsporen van gebreken en afwijkingen in radio-ontvangtoestellen, versterkers en hulpapparaten en het opmaken van desbetreffende storingrapporten.
- k. Vaardigheid in het herstellen van de meest voorkomende gebreken en afwijkingen in radio-ontvangtoestellen, versterkers en hulpapparaten.
- l. Vaardigheid in het trimmen van radio-ontvangtoestellen.
- m. Vaardigheid in het behandelen en onderhouden van accumulatoren en andere batterijen.
- n. Vaardigheid in het lezen en tekenen van schema's.

CISTOFA

Hoofdbestuursvergadering

Op Vrijdag 13 Januari jl. werd een Hoofdbestuursvergadering van Cistofa gehouden, waarin belangrijke besluiten genomen zijn. In de eerste plaats werd overeenstemming bereikt over het uitvoerend orgaan van het Hoofdbestuur en verder werd met algemene stemmen het besluit genomen om tot uitsluiting over te gaan van de enkelingen, die ondanks een gezonde waarschuwing, zich niet aan de spelregels houden. Het is U bekend, dat het Hoofdbestuur in de eerste tijd, die als een overgangperiode dient te worden gezien, met de nodige soepelheid is opgetreden, doch hieraan moet ééns een einde komen. Dit moment is thans aangebroken en wij willen er van hier uit nog eens uitdrukkelijk de aandacht op vestigen, dat tegen *kwaadwillenden zonder aanzien des persoons met alle gestrengheid zal worden opgetreden. Zij die loyaal medewerken hebben daar recht op.*

Eveneens is de Berechtingscommissie samengesteld, alsmede de Beroepscommissie, zodat het gehele apparaat thans in volle omvang draait. Een Vertegenwoordiger speciaal voor de buitendienst, zoals wij U reeds eerder schreven is eveneens aangesteld en deze zal zeer binnenkort dagelijks langs de weg zijn om iedereen met raad en daad terzijde te staan. Verder is het zijn taak toe te zien op overtredingen en het instellen van een nader onderzoek, indien dit hem door het Uitvoerend Orgaan wordt opgedragen.

Tenslotte is als laatste datum van inzending van getekende verklaringen gesteld 28 Februari 1950, zodat iedereen die dan nog niet heeft ingezonden behandeld zal worden als een nieuwe aanvrager, wiens papieren dan zullen moeten worden voorgelegd aan de Beoordelings-Commissie, waardoor voor betrokkene derhalve vertraging kan ontstaan. Speciaal met het oog op het nieuwe seizoen dat dan aanbreekt is dit uitermate belangrijk.

In het volgende nummer van Electro Radio Mercurus komen wij hierop uitvoeriger terug.

Belangrijk

Hierbij delen wij U mede, dat de N.V. WALDORP INSTRUMENTEN-FABRIEK, Waldorpstr. 268 te 's Gravenhage, in afwijking van het standpunt van alle andere fabrieken, medegedeeld heeft het fabrikanten-contract na 1 Januari 1950 niet te continueren, waardoor zij tevens uit het Cistofa-verband is getreden.

Het is dus aan alle detaillisten verboden stofzuigers afkomstig van WALDORP INSTRUMENTEN-FABRIEK, van wie dan ook te kopen.

Bovendien wordt er gewezen op de leveringsvoorwaarden die door leveranciers zijn gesteld, waaruit voortvloeit, dat deze onmiddellijk hun leveringen kunnen beëindigen aan afnemers die in strijd handelen met het bovenstaande.

Deze leveringsvoorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamers van Koophandel.

1 Maart 1950

Een zeer belangrijke datum! Op die dag nl. worden de lijsten van Cistofa afgesloten en rondgezonden aan de fabrikanten en grossiers. Aan hen die dan de verklaring nog niet hebben getekend en ingezonden, *mag geen stofzuiger meer worden geleverd.*

Wij vestigen hier nog eens uitdrukkelijk de aandacht op, aangezien de laatste weken overtuigend gebleken is, dat de animo om met Cistofa mee te doen algemeen genoemd mag worden en dat het niet inzenden van de verklaring uitsluitend te wijten is aan vergeetachtigheid enz. Bedenkt U echter wel, dat niet-inzenden voor U straks grote moeilijkheden met zich brengt, aangezien iedere verklaring of aanvraagformulier dan via de Beoordelingscommissie moet lopen, welke Commissie vanzelfsprekend niet iedere dag bij elkaar komt. In alle nummers van de Electro Radio Mercurus die vóór 1 M A A R T 1950 verschijnen, zal deze waarschuwing worden herhaald.

EINDE CISTOFA-NIEUWS

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

R.V. HOUT-INDUSTRIE

V.H. JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR 15534 - 21090
OOK NA 6 UUR FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen, schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

STATIC

PAPIERCONDENSATOREN

voor grote betrouwbaarheid

Alleenverkoop voor Nederland
THEAL N.V.
Handel in techn. artikelen

Amsterdam-C. • Postbus 396

Tel 41801-42021 Telegr. Techn.

Geleidelijk aan

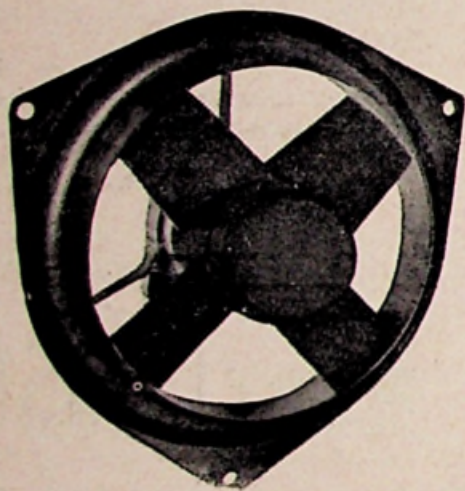
EN AFHANKELIJK VAN DE DEVIEZENPOSITIE, KOMT ER WEER:

Jung-Materiaal

WAARBIJ O.A. DE ONOVERTROFFEN SCHAKELAARS MET PATENT-GLIJBAAAN SYSTEEM

Wendt U tot de grossiers:

JOH. WOLFF & Co. — ELECTROCENTRUM — HARTELUST — GEBR. ROLFF
SCHOTMAN v. APPEL — R. S. STOKVIS & ZN.

VENTILATOREN

VOOR ALLE DOELEINDEN

J. E. Stork Ringventilatoren N.V.

JUNOSTRAAT 35 - DEN HAAG - TEL. 772223

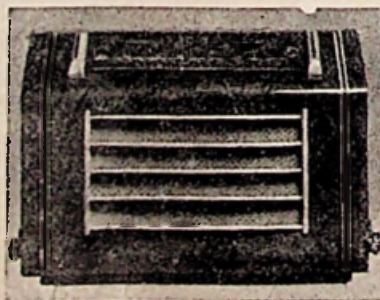
DE BESTE. WAAROM ZOUT U MET MINDER GENOEGEN NEMEN.

Ondervindt 't, Reska wint 't!

Hier is de aanbieding van

Reska-Radio

Verkoopkantoor voor Nederland:
JAVASTRAAT 137, AMSTERDAM-O., TELEF. 50291

TYPE E-49 Bruto fl. 298.—

4 golfbereiken
← grote stationsschaal in 4 kleuren, met afstemoog, zeer fraaie kast, gemakkelijke omschakeling netspanning

TYPE GW-49 Bruto fl. 185.—
met U buis

Het beste wat in deze prijsklasse geboden kan worden

TYPE 549-E Bruto fl. 250.—

met afstemoog, 3 golfbereiken, eenvoudige omschakeling met E-buizen →

TYPE 549
Prijs fl. 235.— brut.

in gelijke uitvoering als Type 549-E. Uitgerust met U-buizen

Handelaren
ruime korting

RESKA: WETTIG GEDEPONEERD

VOOR DE VEELEISENDE LUISTERAA